

- 1 Opening
- 1.1 Vaststellen lijst collegeadviezen vorige vergadering

Van iedere vergadering van het college van B&W wordt een besluitenlijst gemaakt. Deze besluitenlijst wordt in de vergadering van de week daarna definitief vastgesteld. Deze vastgestelde besluitenlijsten zijn te raadplegen via deze link:
<https://amstelveen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Details/db3a0ec1-fbc2-4f5d-bbd6-e2b377001b8b>
- 2 Agendapunten
- 2.1 Stedin afsprakenkader Netwerkbedrijven en Rijksoverheid
 - College-advies inclusief besluit B&W Stedin afsprakenkader Netwerkbedrijven en Rijksoverheid
 - Bijlage 1 Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 28 november 2022
 - Bijlage 2 Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 13 juli 2022
 - Bijlage 3 Samenvatting Afsprakenkader
 - Bijlage 4 Brief Aandeelhouderscommissie Stedin december 2022
- 2.2 Convenant Internationale Schakelklas 2022-2027
 - College-advies inclusief besluit B&W Convenant Internationale Schakelklas 2022-2027
 - Convenant ISK 2022-2027.
 - Uitvoeringsovereenkomst ISK 2022-2024
 - Convenant Tijdelijke Opvangvoorzieningen 2022-2024
- 2.3 Verhogen subsidieplafond Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022
 - College-advies inclusief besluit B&W Verhogen subsidieplafond Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022
 - Wijzigingsformulier Subsidie verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022
- 3 Bestuurlijk Overleg Opvang Vluchtelingen
- 4 Schriftelijke vragen

Raadsleden kunnen op grond van artikel 36 van het Reglement van Orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Amstelveen 2019 schriftelijke vragen stellen aan het college van B&W. De antwoorden op deze vragen stelt het college vast. Publicatie van deze antwoorden vindt plaats op de pagina van de gemeenteraad. De vragen en deze beantwoording zijn te raadplegen via deze link:
<https://amstelveen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Details/b460f9b1-b34a-49ae-a691-ecbd5b109fe7>
- 4.1 Beantwoording schriftelijke vragen de raadsleden de heer Ben Idder van D66 en de heer Van den Bosch van de PvdA betreffende plannen uitwerkenconcretiseren m.b.t. aanleggen van fietssnelwegen in de Zuidlob
- 4.2 Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid de heer Frequin van de VVD over leegstand woningen in Amstelveen
- 4.3 Beantwoording schriftelijke vragen van de raadsleden mevrouw Höcker van Goed voor Amstelveen en de heer De Haan van D66 inzake waterkwaliteit
- 5 Raadsbrieven

De raadsbrieven zijn informatieve brieven van het college van B&W aan de gemeenteraad. Na vaststelling en ondertekening worden deze brieven gepubliceerd op de pagina van de gemeenteraad en zijn ze te raadplegen via deze link:
<https://amstelveen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Details/6b941de0-84c8-4ed7-ae7a-6f4c7945d33d>
- 5.1 Raadsbrief Afronding Data Protection Impact Assessments (DPIA's)
- 5.2 Raadsbrief Project A9 Badhoevedorp-Holendrecht werkzaamheden 2023

College-advies

Onderwerp Stedin afsprakenkader Netwerkbedrijven en Rijksoverheid

Gevraagd besluit In te stemmen met het Afsprakenkader overeengekomen tussen de Rijksoverheid en de netwerkbeheerders Stedin, Alliander en Enexis.

Titels van de bijlagen

1. Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 13 juli 2022;
2. Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 28 november 2022;
3. Overzicht belangrijkste elementen uit het Afsprakenkader;
4. Brief Aandeelhouderscommissie Stedin december 2022;
5. Raadsbrief "Stedin afsprakenkader Netwerkbedrijven en Rijksoverheid".

Besluit van/info aan de raad Raad ter informatie via raadsbrief (raadsbrief vereist)
nodig

Openbaarheid Ja

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 17 januari 2023

Besluit B&W Akkoord.

Nummer Z22-021145 / D23-00749

Portefeuillehouder wethouder Adam Elzakalai

Afdeling Financiën

Behandelend ambtenaar R. Koper

Telefoonnummer 540 44 30

E-mail r.koper@amstelveen.nl

Besproken in staf met portefeuillehouder op 9 januari 2023

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Amstelveen is met 43 andere gemeenten aandeelhouder van netbeheerder Stedin. Netbeheerders hebben de wettelijke en maatschappelijke taak om het energienet in hun verzorgingsgebied veilig, betrouwbaar en betaalbaar te houden. Deze maatschappelijke opgave vraagt de komende jaren omvangrijke investeringen. In totaal verwachten de drie grootste regionale netwerkbedrijven tot 2030 circa € 30 miljard euro te moeten investeren in de uitbreiding en verzwaring van het regionale elektriciteits- en gasnet.

Stedin heeft haar aandeelhouders, de Rijksoverheid én de overheden in haar verzorgingsgebied die nog geen aandeelhouder zijn, gevraagd een bijdrage te leveren aan het versterken van het eigen vermogen om deze investeringen te kunnen doen. De Rijksoverheid heeft in september 2022 (Miljoenennota) toegezegd € 500 miljoen te willen investeren in Stedin en bereid te zijn ook de andere netwerkbedrijven te ondersteunen. Via raadsbrieven in maart en juli, alsmede via het raadsvoorstel budgetoverheveling 2022 bent u het afgelopen jaar op de hoogte gehouden van deze ontwikkeling.

Het Rijk heeft in dat kader op 25 november 2022 met de netwerkbedrijven Stedin, Alliander, Enexis en een delegatie van de Aandeelhouderscommissies (AHC) van deze bedrijven een onderhandelingsakkoord bereikt over de voorwaarden waaronder een (toekomstige) kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Rijksoverheid in de regionale netwerkbedrijven mogelijk wordt. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het zogenoemde 'Afsprakenkader'. Het Afsprakenkader wordt nu ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad van Commissarissen en de Ondernemingsraden van de netwerkbedrijven, alsmede aan de aandeelhouders. Doel is om een akkoord te krijgen op de gemaakte afspraken, waarna de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) van de drie genoemde netwerkbedrijven hierover een besluit kan nemen.

Het college is bevoegd om een besluit te nemen gericht op het instemmen met het Afsprakenkader. Daarbij wordt aangetekend, dat dit kader een eerste stap is in het proces naar het daadwerkelijk deel gaan nemen door de Rijksoverheid in de netwerkbedrijven. Een volgende stap is het kader uitwerken in een Participatieovereenkomst met ieder van de bedrijven.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Instemmen met het Afsprakenkader is een eerste stap naar een daadwerkelijke participatie door de Rijksoverheid gericht op het versterken van het eigen vermogen van de netwerkbedrijven. Versterking van het eigen vermogen is onder meer nodig om de investeringen in het kader van de energietransitie te kunnen doen.

Stedin heeft een kapitaalversterking nodig van ongeveer € 1,8 miljard tot 2031. Voor de invulling van de kapitaalbehoefte is in de eerste plaats het Rijk in beeld, en vervolgens de andere (niet-aandeelhoudende) gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Stedin. Mocht dit niet slagen, dan komen de huidige aandeelhouders als 'last resort' in beeld.

In de nota budgetoverheveling 2022 heeft het college aangegeven af te zien van de mogelijkheid om in te tekenen op de aandelenemissie. Het grote maatschappelijke belang om onze energievoorziening gezond te houden wordt onderkend. Daarnaast is er oog voor het Amstelveense financieel maatschappelijk belang om de waarde van het aandelenbezit te bestendigen. Het college is echter van mening dat het Rijk aan zet is voor dit soort strategische investeringen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Algemene dekkingsmiddelen

Aanleiding

Amstelveen is met 43 andere gemeenten aandeelhouder van netbeheerder Stedin. Netbeheerders hebben de wettelijke en maatschappelijke taak om het energienet in hun verzorgingsgebied veilig, betrouwbaar en betaalbaar te houden. Deze maatschappelijke opgave vraagt de komende jaren omvangrijke investeringen.

In december heeft de Aandeelhouderscommissie (AHC) van Stedin nadere informatie verstrekt over het tot stand gekomen onderhandelingsakkoord over een Afsprakenkader tussen de Staat, de drie grote regionale netwerkbedrijven en een afvaardiging van de aandeelhouders van deze netwerkbedrijven. De verstuurde brieven die de minister van Financiën en de minister voor Klimaat en Energie naar de Tweede Kamer hebben gestuurd zijn als bijlage 1 en 2 toegevoegd. Tevens is een samenvatting van het Afsprakenkader bijgevoegd (bijlage 3). Het Afsprakenkader is te vinden via:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z23323&did=2022D50300

De in dit Afsprakenkader opgenomen voorwaarden die sectorbreed gelden (naast Stedin, ook Alliander en Enexis) moeten worden verwerkt in een zogenoemde Participatieovereenkomst tussen de Staat en Stedin. Het overeenkomen van het Afsprakenkader is dus niets meer en niets minder dan de eerste stap. Daarna zullen de Staat, Stedin en de AHC ook een Participatieovereenkomst moeten overeenkomen, die gebaseerd zal zijn op het Afsprakenkader. Deze Participatieovereenkomst en de overige benodigde documentatie tussen Stedin en de Staat is er nog niet.

Zowel het aangaan van de Afsprakenkader als de Participatieovereenkomst behoeft voorafgaande goedkeuring van de AVA en daarmee van het college.

Argumenten

Afsprakenkader

Doel van het Afsprakenkader is om afspraken vast te leggen over het proces rondom eventuele toekomstige verzoeken van de netwerkbedrijven voor kapitaalstortingen door de Rijksoverheid, de inrichting van de governance bij toetreding van het Rijk, de waardering ("wat is het bedrijf waard?") en de samenwerking tussen netwerkbedrijf en overheid. Ook wordt in het kader vastgelegd op welke wijze kapitaalverzoeken gedaan door een netwerkbedrijf in behandeling worden genomen en onderzocht.

Participatieovereenkomst

Na het onderhandelingsakkoord over het Afsprakenkader zijn gesprekken gestart tussen het Rijk, individuele netwerkbedrijven en hun AHC over de zogenoemde Participatieovereenkomst. Deze overeenkomst bevat nadere afspraken per bedrijf gericht op een overheidsparticipatie.

Toetreding Staat als aandeelhouder

Bij Stedin is de situatie het meest urgent en wenst men begin 2023 toetreding van de Staat als aandeelhouder om zodoende de zogenoemde "A- credit rating" te behouden. Onderdeel van de genoemde overeenkomst is ook de waardering van het bedrijf en het bepalen van de prijs per aandeel (de overheid neemt deel door aandelen te kopen) waardoor inzichtelijk wordt welk belang de Rijksoverheid verwerft ten opzichte van de beschikbare € 500 miljoen. Op dat moment wordt ook duidelijk welke gevolgen de toetreding van het Rijk heeft op het aandelenbelang (verwatering), de zeggenschap van bestaande aandeelhouders en het dividend(beleid) van Stedin. De aandeelhouders zullen daarover nader worden geïnformeerd.

Resultaat onderhandelingen

Het voorliggende kader is het resultaat van intensieve onderhandelingen tussen betrokken partijen. Namens de AHC wordt meegegeven, dat deze commissie tevreden is met het bereikte resultaat. Dit resultaat doet ook recht aan de positie van de aandeelhouders.

Een samenvatting van het Afsprakenkader is opgenomen in bijlage 3 bij de AHC brief. Een toelichting op het te doorlopen proces en de inzet om niet-aandeelhouders mee te laten doen aan de kapitaalversterking is opgenomen in de AHC-brief (bijlage 4).

Raadsbrief gemeenteraad

Voorgesteld wordt de gemeenteraad via bijgevoegde brief te informeren over het bereikte onderhandelingsakkoord en het vervolgproces. Daarbij wordt verwezen naar de eerdere informatieverstrekking over de Lange Termijn Financiering Stedin.

Vervolgtraject

Het afsprakenkader geldt als uitgangspunt voor verdere gesprekken, en heeft op zichzelf geen juridische gevolgen.

Op het moment dat besluitvorming over de Participatieovereenkomst aan de orde komt (planning tweede kwartaal 2023) geeft de AHC het advies de raad uit te nodigen eventuele wensen en bedenkingen met betrekking tot de deelname van het Rijk in aandelen Stedin bij het college in te dienen. Conform artikel 169, lid 4 Gemeentewet wordt er dan voor gekozen dat het college geen besluit neemt over het al dan niet instemmen met genoemde overeenkomst voordat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

De gemeenteraad wordt door middel van een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld van uw besluit. Ook worden Stedin en de AHC Stedin geïnformeerd over het besluit.

Procedure

Bij de AvA Stedin in het tweede kwartaal 2023 zal overeenkomstig het collegebesluit worden gestemd met betrekking tot het Afsprakenkader en -indien deze tot stand komt- over de Participatieovereenkomst tussen Stedin en het Rijk met bijbehorende documentatie, gericht op deelname van de Rijksoverheid aan een aandelenemissie Stedin.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2022-0000286516

Uw brief (kenmerk)

Datum 28 november 2022
Betreft Afsprakenkader Kapitaalbehoefte Regionale
Netwerkbedrijven

Geachte voorzitter,

Op 13 juli 2022 hebben de minister van Financiën en de minister voor Klimaat en Energie uw Kamer geïnformeerd over de kapitaalbehoefte van de regionale netwerkbedrijven. We hebben daarin aangegeven een kapitaalstorting, en daarmee aandeelhouderschap, door de Staat als belangrijk verder uit te werken onderdeel van een oplossing te zien. Dit in aanvulling op een eventuele bijdrage door medeoverheden (bestaande en mogelijk nieuwe aandeelhouders) op wie nadrukkelijk een beroep wordt gedaan. Samen met deze aandeelhouders voelt de Staat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een adequate, doelmatige financiering van de regionale netwerkbedrijven, om zo de energietransitie verder te brengen. De afgelopen periode hebben de Staat, de regionale netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin en hun aandeelhouders intensieve gesprekken gevoerd om de randvoorwaarden voor deze oplossing verder uit te werken. Deze gesprekken hebben geresulteerd in het bijgevoegde Afsprakenkader, waarin beoogd wordt vast te leggen hoe de Staat een eventueel verzoek tot kapitaalstorting zal beoordelen en welke eisen de Staat zal stellen aan een dergelijk verzoek tot toetreding en aan een eventuele participatie als nieuwe aandeelhouder. Daarnaast bevat het Afsprakenkader bijbehorende procesafspraken. De overige kleinere regionale netwerkbedrijven hebben aangegeven dat ze vooralsnog de kapitaalversterking zelf kunnen invullen, maar indien dit in de toekomst verandert, kan het Afsprakenkader ook daar als basis dienen.

In deze brief gaan we achtereenvolgens in op de financieringsuitdaging van de regionale netwerkbedrijven die aanleiding heeft gegeven tot het Afsprakenkader, de inhoud van het Afsprakenkader en tot slot het beoogde vervolgproces.

Financieringsuitdaging

De regionale netwerkbedrijven zijn een essentieel onderdeel van de Nederlandse energie-infrastructuur. Sinds lange tijd dragen zij, ondersteund door hun aandeelhouders (provincies en gemeenten), zorg voor de publieke belangen van een veilig, betrouwbaar, toegankelijk en betaalbaar regionaal energienetwerk. Om die reden is bij wet geregeld dat de aandelen van netwerkbedrijven direct of indirect in publieke handen worden gehouden. Naast publiek

aandeelhouderschap, worden de benoemde publieke belangen geborgd door wet- en regelgeving en de ACM als onafhankelijke toezichthouder.

Ons kenmerk
2022-0000286516

De regionale netwerkbedrijven zullen de komende jaren fors moeten investeren om de klimaatdoelen te halen en economische groei te faciliteren. In totaal verwachten de drie grootste regionale netwerkbedrijven tot 2030 circa 30 miljard euro te moeten investeren in de uitbreiding en verzwaring van het regionale elektriciteits- en gasnet. Op de lange termijn verdienen de regionale netwerkbedrijven de efficiënte investeringen plus een redelijk rendement terug via de nettarieven, maar op de korte termijn moeten zij deze investeringen voorfinancieren met een combinatie van vreemd en eigen vermogen. Daarbij is een solide kredietwaardigheid van belang om toegang tot vreemd vermogen te houden tegen maatschappelijk aanvaarbare kosten. Om deze solide kredietwaardigheid te behouden moeten de bedrijven additioneel eigen vermogen aantrekken.

In de afgelopen jaren hebben de aandeelhouders van de regionale netwerkbedrijven bijgedragen aan het invullen van de financieringsbehoefte door de eigenvermogenspositie van de regionale netwerkbedrijven te versterken door kapitaalinjecties van respectievelijk 500 miljoen euro (Enexis), 600 miljoen euro (Alliander) en 451 miljoen euro (Stedin, grotendeels door het niet uitkeren van de 251 miljoen euro verkoopresultaat als gevolg van de verkoop van Joulz Diensten).

Onder meer als gevolg van de energietransitie neemt de financieringsbehoefte verder toe. Er ontstaat al op korte termijn bij een aantal regionale netwerkbedrijven een behoefte aan eigen vermogen. De kapitaalbehoefte van de regionale netwerkbedrijven kan nog tot 2040 of mogelijk zelfs tot 2050 of later aanhouden. Het precieze moment waarop deze kapitaalbehoefte zich voor ieder van elk bedrijf voordoet, verschilt aanzienlijk van netwerkbedrijf tot netwerkbedrijf, maar zeker is dat zowel Alliander, Enexis als Stedin een omvangrijke kapitaalbehoefte verwachten op korte of middellange termijn.

Afsprakenkader

Wij staan met de regionale netwerkbedrijven en hun bestaande aandeelhouders schouder aan schouder om vanuit vertrouwen te werken aan het realiseren van de energietransitie. We ervaren dan ook met de regionale netwerkbedrijven en hun huidige aandeelhouders een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de borging van deze publieke belangen. Als een netwerkbedrijf, in nauwe samenwerking met haar aandeelhouders meent dat toetreding van de Staat als nieuwe aandeelhouder noodzakelijk is om in de kapitaalbehoefte te voorzien, zal het op basis van het Afsprakenkader hiertoe een verzoek aan de Staat kunnen doen. Het Afsprakenkader beoogt vast te leggen hoe de Staat een eventueel verzoek tot kapitaalstorting zal beoordelen en welke eisen de Staat zal stellen aan een dergelijk verzoek en aan een daadwerkelijke participatie als nieuwe aandeelhouder. Daarnaast bevat het Afsprakenkader bijbehorende procesafspraken.

De Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022 is voor de Staat leidend geweest in de totstandkoming van het Afsprakenkader. In deze Nota Deelnemingenbeleid staat hoe de Staat zijn aandeelhouderschap in deelnemingen invult. De borging van de publieke belangen staat daarbij centraal. Onlosmakelijk verbonden aan de rol van aandeelhouder is het sturen op het behoud van de financiële waarde van de onderneming en bijdragen aan goed ondernemingsbestuur.

Proces en bepalen kapitaalbehoefte

Beoogd wordt het proces rondom de invulling van de kapitaalbehoefte van een regionaal netwerkbedrijf zorgvuldig, en efficiënt vorm te geven, met rekenschap voor de complexiteit, uitvoerbaarheid en transparantie van een dergelijk proces. Naast afspraken over tijdslijnen om een toetredingsverzoek goed en tijdig te kunnen behandelen, hebben we ook afspraken gemaakt over de manier waarop de kapitaalbehoefte wordt berekend. In lijn met de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022 hanteert de Staat hiervoor de vuistregel van een A-minus rating, zodat eigenstandig vreemd vermogen op de geld- en kapitaalmarkt kan worden aangetrokken tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het netwerkbedrijf wordt gevraagd om maatregelen te onderzoeken om de kapitaalbehoefte te verlagen, waaronder de invulling daarvan door bestaande aandeelhouders of nieuwe publieke aandeelhouders. Als hierna een kapitaalbehoefte resteert kan zoals gezegd een verzoek bij de Staat gedaan worden tot toetreding. De Staat heeft de discretionaire bevoegdheid om een dergelijk verzoek al dan niet te honoreren en zal beoordelen of toetreding van de Staat als nieuwe aandeelhouder opportuun is of dat andere oplossingsrichtingen wellicht doelmatiger zijn om de kapitaalbehoefte van het betreffende netwerkbedrijf geheel of gedeeltelijk in te vullen. Als de Staat besluit, mede op basis van het Afsprakenkader en het afwegingskader uit de Nota Deelnemingenbeleid 2022, een verzoek tot toetreding van een netwerkbedrijf te honoreren, zullen de concrete afspraken die zien op de daadwerkelijke participatie nader worden vastgelegd in een afzonderlijke participatieovereenkomst. Met een dergelijke participatie wordt dan een nieuwe staatsdeelneming aangegaan.

Aandelenbelangen zeggenschap

Indien de Staat besluit toe te treden, wordt conform een afgesproken waarderings- en prijsbepalingsproces het aandelenbelang bepaald.

Op het moment dat de Staat participeert in één van de regionale netwerkbedrijven zal de Staat toetreden in een bestaande vennootschap, naast bestaande aandeelhouders. Over de belangrijkste voorwaarden ten aanzien van de governance en de zeggenschap die de Staat als aandeelhouder dan zal krijgen, zijn in het Afsprakenkader afspraken gemaakt. Waar mogelijk wordt aangesloten bij de huidige structuur en worden de voorgestelde (specifieke) zeggenschapsrechten voor de Staat zoveel mogelijk ingebed binnen de huidige zeggenschapsstructuren.

De Staat als toetredend aandeelhouder streeft dezelfde publieke belangen na als de bestaande aandeelhouders van de regionale netwerkbedrijven. Vanuit dat perspectief handelen deze aandeelhouders en de Staat als toetredend aandeelhouder, waar mogelijk vanuit gelijkwaardigheid. De Staat heeft ten aanzien van de onderwerpen die raken aan een eventuele kapitaalstortingsbehoefte een zelfstandige positie. Dit komt onder meer tot uiting in de afgesproken zeggenschap op het gebied van investeringen en financiering.

Vervolg

Ons kenmerk
2022-0000286516

Het Afsprakenkader dat we met deze brief met u delen betreft een onderhandelingsakkoord. Voordat de regionale netwerkbedrijven het Afsprakenkader kunnen ondertekenen, zullen zij hun interne goedkeuringsprocessen moeten doorlopen en dienen hun aandeelhouders ook goedkeuring te geven. Deze aandeelhoudersgroep betreft circa 200 medeoverheden. Daartoe moeten zij ook eerst de gebruikelijke democratische processen doorlopen. Het onderhandelingsakkoord wordt aan de Europese Commissie voorgelegd met het oog op overleg over potentiële staatssteunaspecten.

Stedin heeft reeds een toetredingsverzoek gedaan. Gezien de urgentie daarvan is 500 miljoen euro gereserveerd in de Miljoenennota 2023. De komende maanden zullen we dit verzoek tot toetreding beoordelen.

Indien het kabinet van plan is een verzoek tot toetreding te honoreren en dus een nieuwe deelneming wil aangaan, zal het kabinet dit volgens de daarvoor afgesproken procedures, waaronder de voorhangprocedure, ter goedkeuring aan het parlement voorleggen. Het kabinet zal daarbij ook het afwegingskader voor het aangaan van een deelneming doorlopen en met het parlement delen.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

de minister voor Klimaat en Energie,

Sigrid A.M. Kaag

R.A.A. Jetten

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Energiemarkt

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum

Betreft Financiering regionale netwerkbedrijven

Ons kenmerk

DGKE-DE / 22183922

Bijlage(n)

1

Geachte Voorzitter,

Wij informeren u graag over de stand van zaken en het beoogde vervolgproces om tot adequate financiering van de regionale netwerkbedrijven te komen. Daarmee willen we voorkomen dat investeringen in het elektriciteitsnet en daarmee het slagen van de energie- en klimaattransitie onder druk komen te staan. Deze investeringen zijn van groot belang voor de Nederlandse economie. Op 28 april 2021 heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat in dit kader het 'IBO Financiering Energietransitie – Beleidsmatige keuzes in kosten, prikkels en verdeling' aan uw Kamer aangeboden (Kamerstuk 32813/31239, nr. 689). Hierin werd aanbevolen om versterking van de kapitaalbasis van de regionale netwerkbedrijven door de Staat uit te werken, aanvullend op een kapitaalstorting door de huidige en eventuele nieuwe aandeelhouders (gemeenten en provincies).

Op 29 oktober 2021 bent u door de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat geïnformeerd dat de Staat rond de zomer van 2021 het gesprek is aangegaan met de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin en hun aandeelhouders over wat de precieze investeringsopgave is en welke kapitaalbehoefte daar op welk moment uit voortvloeit (Kamerstuk 32813, nr. 913). De overige kleinere netwerkbedrijven hebben aangegeven dat ze de kapitaalversterking zelf kunnen invullen. De afgelopen periode hebben intensieve gesprekken plaatsgevonden met de drie grote netwerkbedrijven en vertegenwoordigers van hun aandeelhouders. Deze gesprekken worden gecoördineerd door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de aandeelhouders, de CEO's van de netwerkbedrijven, de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Financiën en een onafhankelijk voorzitter.

In deze brief gaan wij in op achtereenvolgens de kapitaalbehoefte, de mogelijke bijdrage van huidige aandeelhouders en mogelijke oplossingsrichtingen waarmee de Staat een bijdrage zou kunnen leveren. Wij zien een kapitaalstorting, en daarmee aandeelhouderschap, door de Staat als belangrijk verder uit te werken onderdeel van een oplossing. Dit in aanvulling op een eventuele bijdrage door medeoverheden (bestaande en mogelijk nieuwe aandeelhouders) op wie nadrukkelijk ook een beroep wordt gedaan en met wie we een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen om dit probleem op te lossen. Vervolgens schetsen

we een aantal voorwaarden waaraan we denken indien de Staat gaat participeren via een kapitaalstorting. Tot slot informeren we u over het beoogde vervolgproces.

1. Kapitaalbehoefte

De regionale netwerkbedrijven zijn een essentieel onderdeel van de energie-infrastructuur. Om die reden is dan ook bij wet vastgelegd dat de aandelen van netbeheerders direct of indirect in publieke handen zijn.

De netwerkbedrijven zullen de komende jaren fors moeten investeren om de klimaatdoelen te halen en economische groei te faciliteren. In totaal verwachten de drie hierboven genoemde netwerkbedrijven tot 2030 circa 30 miljard euro te moeten investeren in de uitbreiding en verzwaring van het net. Op de lange termijn verdienen de netwerkbedrijven de efficiënte investeringen plus een redelijk rendement terug via de nettarieven, maar op de korte termijn moeten zij de investeringen voorfinancieren. Dit komt omdat investeringen nu gedaan moeten worden, maar pas gedurende de afschrijvingstermijn van gemiddeld circa 40 jaar vergoed worden via de nettarieven. Voor deze voorfinanciering moeten de bedrijven extra vreemd en eigen vermogen aantrekken. Het additionele eigen vermogen is nodig om een solide financiële positie te behouden wanneer er veel vreemd vermogen wordt aangetrokken.

De behoefte aan extra eigen vermogen, ook wel kapitaalbehoefte genoemd, van de drie grote netwerkbedrijven ontstaat al op korte termijn en loopt door tot, voor zover we nu kunnen overzien, 2040 of mogelijk zelfs 2050. Het precieze moment waarop deze financieringsvraag zich bij de bedrijven voordoet, verschilt aanzienlijk. Eén bedrijf heeft op zeer korte termijn (binnen 12 maanden) al een tekort aan eigen vermogen om haar huidige credit rating te behouden. Een ander bedrijf loopt hier pas richting 2030 tegenaan.

Op basis van schattingen van de bedrijven is de totale eigenvermogensbehoefte circa 4,5 miljard euro tot en met 2027. De Staat zal in het vervolgtraject onder meer onderzoeken in hoeverre mitigerende maatregelen kunnen bijdragen aan het reduceren van de eigenvermogensbehoefte zodat deze significant kan dalen. De Staat zal de kapitaalbehoefte en mogelijkheden om deze te verlagen extern laten toetsen en valideren.

Zowel de timing als de hoogte van de kapitaalbehoefte is afhankelijk van veel factoren en is daardoor aan verandering onderhevig. Ontwikkelingen in de vraag en het aanbod van energie, kosten (bijvoorbeeld vanwege gestegen grondstofprijzen of inflatie) en de precieze invulling van de klimaatambities zijn bijvoorbeeld factoren die invloed kunnen hebben. Ook hebben de bedrijven zelf in samenwerking met andere partijen nog mogelijkheden om de kapitaalbehoefte te verminderen.

2. Mogelijke bijdrage medeoverheden als aandeelhouder

Uit de gesprekken met de netwerkbedrijven en vertegenwoordigers van hun aandeelhouders bleek dat de huidige aandeelhouders, gemeenten en provincies, na een eerdere ronde van stortingen samen niet langer (voldoende) in staat of

bereid zijn om extra kapitaal aan de bedrijven te verschaffen. De terughoudendheid van medeoverheden heeft twee oorzaken:

- Financiële ruimte. Soms ontbreekt de financiële ruimte bij gemeenten en provincies om op lange termijn voldoende eigen vermogen beschikbaar te stellen aan het regionale netwerkbedrijf.
- Niet alle gemeenten en provincies zijn aandeelhouder. Niet alle gemeenten en provincies zijn aandeelhouder van het regionale netwerkbedrijf dat werkzaam is in hun gebied. Sommige aandeelhouders willen daarom niet langer kapitaal storten. Zij hebben het gevoel dat zij anders investeringen van hun netwerkbedrijf financieren in een andere provincie of gemeente die zelf geen financiële verantwoordelijkheid neemt voor het netwerkbedrijf.

Gezien de gezamenlijke opgave wordt van medeoverheden verwacht dat ze naar vermogen maximaal bijdragen. Een deel van de betreffende aandeelhouders lijkt namelijk wel financiële ruimte te hebben en/of heeft ook de bereidheid uitgesproken om nogmaals bij te dragen. Daar zullen wij ook in het vervolg de medeoverheden toe blijven uitnodigen en aanspreken.

3. Mogelijke oplossingsrichtingen

Met de verschillende partijen is naast de analyse van het probleem ook gesproken over mogelijke oplossingen. Daarbij is het allereerst van belang in te blijven zetten op mogelijkheden om de kapitaalbehoefte te verkleinen. We zullen van de bedrijven vragen hun financieringsmix te optimaliseren en te onderzoeken waar zij doelmatiger kunnen opereren. Hoewel de regulering van netbeheerders gebaseerd is op het in Europese regelgeving vastgelegde uitgangspunt van vergoeding van efficiënte kosten en niet op de voorfinancieringsvraag, zijn we ook in gesprek met de onafhankelijk toezichthouder (ACM) over in hoeverre zij dit vraagstuk mee kan wegen bij de aanpassing van de reguleringsmethode vanaf 2027. Er is een breed scala aan oplossingen voorbij gekomen voor de resterende kapitaalbehoefte, waarvan de belangrijkste hieronder kort worden besproken. Voor de voor- en nadelen per oplossing verwijs ik u naar de bijlage bij deze brief.

- Nieuwe aandeelhouders. Er zijn diverse constructieve gesprekken geweest om te kijken of er nieuwe medeoverheden willen instappen als aandeelhouders en er zijn ook nog gesprekken gaande. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot nieuwe aandeelhouders. De verwachting is dat eventuele nieuwe aandeelhouders slechts een beperkt deel van de kapitaalbehoefte kunnen dekken.
- Participatie van de Staat. De Staat voorziet per netwerkbedrijf in de resterende toekomstige kapitaalbehoefte, wanneer die zich voordoet, en neemt daarmee een aandelenbelang in de drie bedrijven. Door het storten van kapitaal wordt het probleem direct aangepakt en krijgt de Staat zeggenschap.
- Subsidies. De Staat zou de drie bedrijven kunnen subsidiëren waardoor de kasstromen verbeteren en er minder vreemd en eigen vermogen nodig is.
- Garantie. De Staat zou nieuw aan te trekken vreemd vermogen van de netwerkbedrijven kunnen voorzien van een garantie. Daarmee kan de schuld

eenvoudiger en tegen aantrekkelijkere voorwaarden in de markt worden geplaatst.

- Verstreken leningen aan aandeelhouders. De Staat zou de huidige aandeelhouders een lening kunnen verstrekken en zo het kapitaal van de bedrijven kunnen versterken.
- Hybride converteerbare lening. De Staat zou de bedrijven een hybride lening kunnen verschaffen. Een hybride converteerbare lening is een achtergestelde lening die onder voorwaarden kan worden omgezet in aandelen. Een hybride lening kan afhankelijk van de voorwaarden volledig worden gekwalificeerd als eigen vermogen.

Op basis van de gevoerde gesprekken en de analyses zien wij een kapitaalstorting, en daarmee aandeelhouderschap, door de Staat als een verder uit te werken onderdeel van de oplossing voor de kapitaalbehoefte, als aanvulling op een bijdrage door medeoverheden. Overwegingen hierbij zijn allereerst dat hiermee direct in additioneel eigen vermogen wordt voorzien, wat de kern van deze problematiek is. Ten tweede impliceert een aandelenbelang van de Staat ook zeggenschap en medeverantwoordelijkheid van de Staat in de bedrijven (anders dan bijvoorbeeld bij een lening). Dat sluit aan bij de gezamenlijke verantwoordelijkheid van medeoverheden en de Staat voor het slagen van de energietransitie en bredere maatschappelijk opgaves van de netwerkbedrijven, zoals in het Klimaatakkoord overeengekomen. Daarnaast kan de Staat aansturen op meer samenwerking tussen netwerkbedrijven, wat mogelijk tot maatschappelijke en economische voordelen leidt.

4. Voorwaarden

Indien de Staat daadwerkelijk gaat participeren in de drie bedrijven zullen er voorwaarden verbonden worden aan een dergelijke participatie. Over deze voorwaarden gaan wij in het vervolgproces met de netwerkbedrijven hun aandeelhouders in gesprek. De voorwaarden die we nu voor ons zien zijn:

- Bijdrage medeoverheden. Gezien de gezamenlijke verantwoordelijkheid doen we ook een beroep op medeoverheden om waar mogelijk te blijven bijdragen. Een aantal heeft aangegeven ook bereid te zijn in de toekomst opnieuw bij te dragen.
- Maximale inzet bedrijven om kapitaalbehoefte te beperken. De bedrijven leveren een maximale inspanning om de kapitaalbehoefte te verkleinen. In de gesprekken met de bedrijven en aandeelhouders over een participatie zal de Staat bepaalde zeggenschapsrechten vragen om een optimale financieringsmix te kunnen realiseren.
- Geen uitkoop. De Staat zal bestaande aandeelhouders niet uitkopen.
- Uniforme voorwaarden. De Staat streeft naar gelijke voorwaarden voor alle netwerkbedrijven indien er een aandelenbelang wordt genomen en commitment naar de toekomst wordt afgegeven.
- Zeggenschap in lijn met deelnemingenbeleid. De Staat krijgt aandeelhoudersrechten vergelijkbaar met de rechten zoals de Staat deze nu heeft bij zijn andere deelnemingen en vult deze in zoals beschreven in de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022. Gelet op het omvangrijke bedrag dat met een eventuele participatie is gemoeid, wenst de Staat

daarnaast uniforme rechten en bevoegdheden op bepaalde punten op het gebied van governance en financieel beleid van de netwerkbedrijven.

- Meer doelmatigheid door samenwerking en een helder toekomstperspectief. Om de energietransitie te bevorderen is het van belang dat de bedrijven nog efficiënter gaan samenwerken dan ze nu al doen. Wij willen met de bedrijven in gesprek over een participatie van de Staat in de drie netwerkbedrijven, binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders, bijdragen aan meer doelmatigheid door bijvoorbeeld samenwerking.
- Due diligence. Vanzelfsprekend zal de Staat een volledig *due diligence* onderzoek uitvoeren en krijgt het daarbij ook inzage in mogelijke risico's, het huidige vreemd vermogen en andere financiële en contractuele verplichtingen. De financieringsstructuur wordt samen met de bedrijven geëvalueerd met als doel een optimale financieringsmix te realiseren.
- Marktconform. Mocht er inderdaad sprake zijn van een participatie dan gebeurt dit op basis van een marktconforme waardering volgens een vooraf bepaalde en overeengekomen waarderingsmethodiek.

5. Vervolgproces

Met deze brief hebben wij aangegeven dat wij het van groot belang vinden voor de voortgang van de energietransitie en de economische ontwikkeling van ons land dat de netwerkbedrijven voldoende gekapitaliseerd zijn. We moeten en willen voorkomen dat financieringsproblemen bij deze netwerkbedrijven een rem zetten op investeringen in de energie-infrastructuur.

Daartoe moeten de netwerkbedrijven zich inspannen om de eigenvermogensbehoefte zo ver mogelijk te reduceren, bijvoorbeeld door hun financieringsmix, waar mogelijk, te optimaliseren. Voor de resterende eigenvermogensbehoefte kunnen zowel de medeoverheden als de Staat een rol spelen, met een bijdrage naar vermogen van de medeoverheden enerzijds als een bijdrage van de Staat anderzijds. Aanvullend daarop zien we een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat als belangrijk onderdeel van de oplossing om verder uit te werken.

Met het uitspreken van de strategische intentie om een deelneming verder te onderzoeken zal de Staat het gesprek voortzetten over de omvang en structurering van een eventuele participatie. Belangrijke onderwerpen voor deze gesprekken met de bedrijven en hun aandeelhouders zijn de verdeling van de zeggenschap, de waardering en de efficiëntere samenwerking.

Op dit moment is er geen budgettair mandaat. De uitkomsten van de gesprekken met netbeheerders en aandeelhouders zullen dan ook door het kabinet integraal gewogen worden in de voorjaarsbesluitvorming 2023, of waar nodig eerder, alvorens besluitvorming zal plaatsvinden. Bij deze besluitvorming wordt o.a. het Afwegingskader voor het aangaan van een deelneming uit de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022 (Kamerstuk 28165, nr. 370) betrokken.

De ervaring leert dat de doorlooptijd van dit soort processen vaak lang is. Toch streven we naar een voldoende robuust beeld eind dit jaar om vervolgens in 2023 tot integrale besluitvorming te komen inclusief daarbij horende dekking, waarbij we nadrukkelijk oog houden voor de mate van urgentie bij een van de netwerkbedrijven. Wij zullen uw Kamer nauw blijven betrekken en blijven informeren over de voortgang van de uitwerking.

R.A.A. Jetten
Minister voor Klimaat en Energie

Sigrid A.M. Kaag
Minister van Financiën

Bijlage 3 Samenvatting van de belangrijkste elementen uit het Afsprakenkader¹

Het Afsprakenkader heeft tot doel vast te leggen hoe de Staat een toetredingsverzoek zal beoordelen, welke minimumeisen de Staat zal stellen aan een toetredingsverzoek en aan daadwerkelijke deelneming als nieuwe aandeelhouder, alsmede bijbehorende procesafspraken. Onderdeel daarvan zijn afspraken over waardering en prijsbepaling en de governance die van toepassing zullen zijn indien de Staat zal participeren. De beoogde afspraken zijn opgenomen in de bijlagen bij het Afsprakenkader: (i) de Term Sheet Governance; (ii) de Term Sheet Waardering, en (iii) de Term Sheet Kapitaalbehoefte. De afspraken die hieruit voort vloeien, worden – voor zover deze al geen onderdeel uitmaken van de bestaande governance -geïmplementeerd op het moment dat de Staat toetreedt als aandeelhouder van Stedin.

Als de Staat besluit, op basis van het Afsprakenkader, een verzoek tot toetreding van een netwerkbedrijf te honoreren, zullen de concrete afspraken die zien op de daadwerkelijke participatie nader worden vastgelegd in een afzonderlijke Participatieovereenkomst. Met een dergelijke participatie wordt uiteindelijk een nieuwe Staatsdeelneming aangegaan.

1.1 Procesafspraken

In het Afsprakenkader is opgenomen dat bij een toetredingsverzoek van een netwerkbedrijf, het onderstaande proces zoveel mogelijk zal worden gevolgd:

- a. het netwerkbedrijf informeert de Staat over het ontstaan van mogelijke kapitaalbehoefte en dient een plan van aanpak in met mitigerende maatregelen voor het verlagen van de kapitaalbehoefte: vóór 1 oktober (eerste jaar van het proces);
- b. het netwerkbedrijf informeert de Staat over het indienen van een mogelijk toetredingsverzoek: vóór 1 februari (tweede jaar van het proces);
- c. het netwerkbedrijf dient een toetredingsverzoek in: uiterlijk 1 maart (tweede jaar van het proces);
- d. due diligence onderzoek door de Staat naar het netwerkbedrijf: 1 april – eind mei (tweede jaar van het proces);
- e. bekendmaking van een voorgenomen kapitaalstorting in het netwerkbedrijf door het kabinet: Prinsjesdag (tweede jaar van het proces);

1 Uiteraard is de tekst van het Afsprakenkader en de bijbehorende Term Sheets leidend, deze samenvatting vervangt die tekst niet.

- f. onderhandeling participatieovereenkomst: 1 oktober – 1 december (tweede jaar van het proces);
- g. parlementaire goedkeuring: omstreeks december (tweede jaar van het proces), en
- h. Staat treedt in principe toe als aandeelhouder van het Netwerkbedrijf door middel van een kapitaalstorting (derde jaar van het proces), afhankelijk van het verloop van de relevante democratische processen.

Het totale proces neemt naar verwachting minimaal 18 maanden in beslag.

Voor Stedin loopt thans al een proces tot toetreding door de Staat en de Staat heeft haar voornemen tot kapitaalstorting in Stedin reeds bekend gemaakt. Dit proces bevindt zich op dit moment in de fase van het due diligence onderzoek (onderdeel c hierboven).

1.2 Term Sheet Governance

In het Afsprakenkader is verder opgenomen dat een participatieovereenkomst ten minste een aantal elementen bevat, waaronder de voorwaarden uit de Term Sheet Governance. De Term Sheet Governance bevat zes onderwerpen. Hieronder worden de belangrijkste voorgestelde afspraken per deelonderwerp samengevat.

Algemeen

- Er is een heroverwegingsproces (*de bijzondere besluitvormingsprocedure*) afgesproken waarbij de Staat en ook andere aandeelhouders die tezamen een bepaalde meerderheid aan stemmen in de AvA vertegenwoordigen op basis van veto's in kunnen grijpen bij bepaalde besluiten van de Raad van Bestuur, steeds met inachtneming van de rol van de RvC en de OR. Het heroverwegingsproces geldt samengevat voor de volgende besluiten:
 - (i) het vaststellen van het Financieringsplan, waarbij de Staat een veto kan uitoefenen indien het plan naar haar gemotiveerde oordeel afwijkt van een aantal vooraf en gezamenlijk (Staat, vennootschap en AHC) overeengekomen financiële uitgangspunten (zie ook hieronder);
 - (ii) investeringen, anders dan in energienetwerken waarvan de netbeheerder wettelijk of op grond van bindende besluiten van een toezichthouder gehouden is deze te beheren, die het toepasselijke drempelbedrag overschrijden, waarbij de Staat en ook andere aandeelhouders die tezamen een bepaalde meerderheid aan stemmen in de AvA vertegenwoordigen uiteindelijk een veto hebben. De andere aandeelhouders hebben alleen een

Aandeelhouderscommissie Stedin

veto indien zij 50% of meer van het totaal aantal stemmen in de AvA (inclusief de Staat) kunnen uitoefenen en in dat geval kan het veto van de andere aandeelhouders alleen worden uitgeoefend gezamenlijk door ten minste drie aandeelhouders die tezamen meer dan 50% van het totaal aantal stemmen van de overige aandeelhouders (exclusief de Staat) kunnen uitoefenen.

- Besluiten tot ontbinding van de vennootschap of wijziging van de statuten of convenanten voor zover die gevolgen hebben voor afspraken uit de participatieovereenkomst kunnen slechts door de AvA worden genomen na voorafgaande goedkeuring van de Staat.

- De Staat neemt zitting in de aandeelhouderscommissie (AHC) vanaf het moment van toetreding.

Tweemaal per jaar is er overleg AHC en RvC over alle materiële onderwerpen die voor het netwerkbedrijf op dat moment spelen.

Het netwerkbedrijf verschaft periodiek financiële rapportages aan AHC

- De Staat krijgt rechtstreeks of via de AHC verschillende informatie- en consultatierechten.

Financiële positie

- Als de Staat toetreedt als aandeelhouder, wordt een nieuw RvC-lid benoemd met een financieel profiel. Voor het proces inzake de (her)benoeming van dit RvC-lid wordt uitgegaan van de bestaande (governance) processen, waarbij wel geldt dat dit RvC-lid slechts kan worden voorgedragen voor benoeming indien niet is gebleken van gemotiveerde bezwaren tegen deze kandidaat vanuit de Staat.
- De Raad van Bestuur van Stedin is verplicht jaarlijks een financieringsplan op te stellen dat voldoet aan zes expliciet overeengekomen financiële uitgangspunten (zie Term Sheet Governance, punt 2.2, voor nadere details), die in de participatieovereenkomst zullen worden opgenomen en slechts gewijzigd kunnen worden bij consensus van Stedin, de AHC en de Staat.
- De AHC verkrijgt een consultatierecht ten aanzien van het voorgenoemde financieringsplan.
- Stedin zal periodiek financiële rapportages verstrekken aan de AHC zoals nader zal worden omschreven in de participatieovereenkomst.
- In de participatieovereenkomst worden er afspraken gemaakt over het dividendbeleid, dat voor een nader overeen te komen periode na een storting door

de Staat zal gelden. Na afloop van deze periode kan het dividendbeleid worden aangepast volgens de geldende governance.

Strategie en maatschappelijk verantwoord ondernemen

- De Staat wordt via de AHC betrokken bij en geconsulteerd over totstandkoming en herziening van de strategie van Stedin.
- De Staat verwacht dat bepaalde MVO-standaarden worden toegepast en daarnaast vraagt de Staat van Stedin MVO-doelstellingen op te stellen op materiële thema's en periodiek een peer analyse te doen.

Investeringsen

- Informatieverplichting jegens de AvA met betrekking tot de wijze waarop het door de Staat verstrekte kapitaal is aangewend.
- Verplichting om een Lange Termijn Investeringsplan op te stellen en de AHC (waarin de Staat dan vertegenwoordigd is) daarover te consulteren.
- Voor investeringen, anders dan in energienetwerken waarvan de netbeheerder wettelijk of op grond van bindende besluiten van een toezichthouder gehouden is deze te beheren, die het toepasselijke drempelbedrag overschrijden, geldt - waar nodig – het voorgenoemde heroverwegingsproces (zie 'Algemeen' hierboven).

Evaluatie

- Het aandeelhouderschap zal periodiek worden geëvalueerd. Indien het aandelenbelang van de Staat in het netwerkbedrijf boven de 30% stijgt, zal een gezamenlijke evaluatie tussen de Staat, het netwerkbedrijf en de AHC plaatsvinden ten aanzien van de governance (voor zover de Staat betreft in relatie tot het dan geldende Rijksdeelnemingenbeleid)

1.3 Term Sheet Waardering

In de Term Sheet Waardering worden afspraken gemaakt over het proces om tot een faire, marktconforme waardering – en uiteindelijk prijs - van het netwerkbedrijf te komen, op het moment dat de Staat voornemens is kapitaal (bij) te storten. Indien waardering / prijsranges te ver uiteen liggen om snel tot overeenkomst over een prijs te kunnen komen geldt een zware inspanningsverplichting voor de Aandeelhouders en de Staat om op bestuurlijk niveau, al dan niet bijgestaan door een onafhankelijk waarderingsexpert of uiteindelijk procesbegeleider, tot een wederzijds acceptabele emissieprijs te komen.

1.4 Term Sheet Kapitaalbehoefte

In de Term Sheet Kapitaalbehoefte worden afspraken gemaakt over het bepalen van de Kapitaalbehoefte, het opstarten van het proces. Voordat een toetredingsverzoek gedaan kan worden, dient een netwerkbedrijf op basis van het Afsprakenkader de kapitaalbehoefte en de dekking daarvan door de Staat redelijkerwijs zoveel mogelijk beperken, onder andere door: (i) te inventariseren of en in welke mate bestaande aandeelhouders bereid zijn om additioneel kapitaal te storten, (ii) te inventariseren of in welke mate provincies en/of gemeenten uit het verzorgingsgebied van Stedin bereid zijn om aandeelhouders te worden.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Ter attentie van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders in Stedin Holding N.V.¹

Rotterdam, 1 december 2022

Betreft: Update inzake langetermijnfinanciering Stedin

Geachte aandeelhouders van Stedin,

Deze brief is een vervolg op de eerdere informatiebrieven over het traject Langetermijnfinanciering (hierna LTF) van uw deelneming Stedin².

Met deze brief informeren Stedin en de Aandeelhouderscommissie van Stedin (hierna AHC) u over:

1. de voortgang die is geboekt in relatie tot het traject met de Staat en haar strategische intentie om toe treden als aandeelhouder en de intentie van de Staat om €500 mln aan kapitaal ter beschikking te stellen teneinde de kapitaalbehoefte van Stedin te reduceren.
 - De Staat, de netwerkbedrijven Alliander, Enexis, uw deelneming Stedin en een delegatie van de AHC zijn tot een onderhandelingsakkoord gekomen³ over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de regionale netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in een 'Afsprakenkader' (zie paragraaf 2), dat de ministers Kaag (Financiën) en Jetten (voor Klimaat en Energie) op 28 november jl. naar de Tweede Kamer hebben gestuurd⁴. Het Afsprakenkader wordt nu ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van commissarissen, medezeggenschapsorganen en bestaande

¹ Deze AHC-brief is openbaar en kan derhalve zonder oplegging van geheimhouding aan de gemeenteraad worden verstrekt.

² AHC Brieven: van 15 juli 2022, 1 juli 2022, 22 maart 2022, 27 januari 2022, 15 november 2021, 30 juni 2021, 28 mei 2021, 31 maart 2021, 17 december 2020, 18 september 2020, 20 juli 2020, 12 mei 2020, 3 maart 2020 en 29 oktober 2019.

³ Stedin. 28 november 2022. Onderhandelingsakkoord over voorwaarden aandeelhouderschap Staat in regionale netwerkbedrijven. <https://www.stedingroep.nl/pers-en-media/persberichten/financiering>

⁴ Rijksoverheid. 28 november 2022. Kamerbrief over afsprakenkader kapitaalbehoefte regionale netwerkbedrijven. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/11/28/kamerbrief-over-afsprakenkader-kapitaalbehoefte-regionale-netwerkbedrijven>

aandeelhouders van de netbeheerders. Mede in die context ontvangt u dit bericht.

2. de voortgang van de gesprekken met niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies en de positie die zij in kunnen nemen om de kapitaalbehoefte te reduceren.

1 Terugblik

In de laatste AHC brief (15 juli 2022) van deze zomer is aangegeven welke stappen zijn gezet in het licht van Stedin's kapitaalvraag.

Voordat daarop in wordt gegaan is het goed samen te vatten wat de basis is voor deze kapitaalvraag, die ook bij de andere regionale netbeheerders (Alliander en Enexis) speelt met een vergelijkbare omvang behalve dat zij later in de tijd het kapitaal benodigen en de situatie bij Stedin tot op heden het meest urgent is met een gewenste vermogensversterking in 2023.

1.1 Resume: reden kapitaalbehoefte

Als gevolg van onder andere economische ontwikkelingen, de digitalisering van de samenleving, de overgang naar elektrisch rijden, het bouwen van aardgasvrije huizen en het verduurzamen van de energievoorziening, groeit de vraag naar elektriciteit. De investeringen die hiervoor nodig zijn leiden voor Stedin tot een kapitaalbehoefte. Tot en met 2030 investeert Stedin immers €8 miljard in een toekomstbestendig net, om de energietransitie mogelijk te maken, de woningbouwopgave te faciliteren en economische ontwikkeling te ondersteunen.

In eerdere berichtgeving gedurende dit jaar hebben Stedin en de AHC gecommuniceerd dat de kapitaalvraag van Stedin om deze investeringen mogelijk te maken is opgelopen tot €1,8 miljard tot 2031. Het versterken van de eigen vermogenspositie van de netwerkbedrijven waaronder Stedin is een cruciale randvoorwaarde om aan deze groeiende vraag naar elektriciteit te kunnen voldoen en tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten te kunnen blijven investeren in uitbreiding, verzwaring en beheer van de regionale energienetten. Dit is ingegeven door de huidige regulering. Hierdoor verdient Stedin op de lange termijn voornoemde investeringen weliswaar terug via de nettarieven, maar op de korte termijn moeten zij deze investeringen voorfinancieren met een combinatie van vreemd en eigen vermogen. Daarbij is een solide kredietwaardigheid

en daarmee **credit rating**⁵ van belang om toegang tot vreemd vermogen te houden tegen maatschappelijk aanvaarbare kosten. Om deze solide kredietwaardigheid te behouden wil Stedin aanvullend eigen vermogen aantrekken, in dit geval ter hoogte van €1,8 miljard tot 2031.

Wanneer invulling wordt gegeven aan de kapitaalvraag behoudt Stedin naar verwachting haar huidige credit rating, wat bijdraagt aan haar financiële robuustheid en kan Stedin invulling blijven geven aan haar investeringsprogramma om de energienetten zowel qua kwaliteit als capaciteit geschikt te houden in de komende jaren van de energietransitie, naast haar reguliere beheertaken ten aanzien van de gas- en elektriciteitsnetten.

1.2 Voor invulling van de kapitaalvraag wordt breder gekeken dan enkel de bestaande aandeelhouders

De kapitaalvraag, met een bedrag van €1,8 miljard, is te omvangrijk om enkel door de 44 bestaande gemeentelijke aandeelhouders solitair te worden ingevuld. Daarom is dit jaar in de aandeelhoudersvergadering (AVA)⁶ besloten om voor het versterken van het vermogen in te zetten op nieuwe aandeelhouders zoals het Rijk en niet aandeelhoudende gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied, mede gegeven de eerdere bijdragen⁷ in de kapitaalsbehoefte van Stedin door bestaande aandeelhouders. Vanuit solidariteit, het landelijk beleid rondom de energietransitie en CO2-reductie en de wettelijk aan gemeenten gegeven regie bij de energietransitie is het een logische gedachte dat het Rijk en alle gemeenten en provincies die in Stedin's verzorgingsgebied liggen, ook kapitaal bijdragen en aandeelhouder van Stedin worden. Ook het Rijk en niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies hebben immers baat bij een financieel robuuste netbeheerder. De bestaande aandeelhouders hebben in de AVA van 16 februari 2022 overigens ook aangegeven een laatste remedie te zijn als voornoemde traject met de Staat en niet-

⁵ Stedin heeft op dit moment een credit rating van A- (minus) bij kredietbeoordelaar Standard & Poors. Deze credit rating is van belang omdat zo'n credit rating voor banken een indicatie is hoe kredietwaardig en financieel gezond Stedin is. Een lagere rating (bijvoorbeeld BBB) heeft over het algemeen invloed op de mate van toegang tot de kapitaalmarkt in periodes van marktstress en de condities waaronder Stedin vreemd vermogen c.q. leningen kan aantrekken is relatief minder gunstig en leidt tot hogere rentes op leningen. Wanneer aanvullend kapitaal door de Staat en regionale overheden wordt gestort verbetert de financiële positie van Stedin hetgeen een gunstige invloed heeft op de beoordeling door Standard & Poors. Het rente-effect kan wellicht nog verder verbeteren vanwege de toetreding door de Staat; hetgeen veel banken extra comfort geeft en kredietbeoordelaars ook kan doen besluiten om een hogere rating toe te kennen vanwege de sterke kredietwaardigheid en financiële slagkracht van de Staat.

⁶ Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 februari 2022.

⁷ In recente jaren hebben de bestaande aandeelhouders het vermogen van Stedin versterkt ter hoogte van €451 miljoen door de kapitaalstorting van €200 mln in 2021 het niet uitkeren van de €251 miljoen verkoopresultaat als gevolg van de verkoop van Stedin's dochteronderneming Joulz Diensten.

aandeelhoudende gemeenten en provincies niet tot voldoende versterking van het vermogen leiden.

1.3 Gezamenlijk traject Staat, regionale netwerkbedrijven en diens AHC's

In lijn met voornoemde paragraaf en het doel van verbreding van het aandeelhouderschap zijn sinds eind 2021 de drie grote regionale netbeheerders (Alliander, Enexis en Stedin), een vertegenwoordiging van hun aandeelhouders en de Staat ⁸ in gesprek over de hoogte en de tijdsspanne van de kapitaalbehoefte van de netbeheerders, mogelijke oplossingsrichtingen en de rol die de Staat daarin kan spelen.

In juli dit jaar heeft de Staat – middels een Kamerbrief⁹ (**Bijlage 2**) – geconcludeerd dat ze een kapitaalstorting, en daarmee aandeelhouderschap, door de Staat als een verder uit te werken onderdeel van de oplossing voor de kapitaalbehoefte zag. Deze conclusie werd door Stedin en de AHC Stedin gedeeld, waarbij is aangegeven dat zaken als subsidies, garanties en fiscale maatregelen als minder kansrijk instrument werden gezien.

Tevens had de Staat aangegeven de urgentie bij Stedin te erkennen. In die hoedanigheid maakte ze het streven kenbaar om eind 2022 tot een voldoende robuust beeld te komen van de vormgeving van een eventuele Rijksparticipatie, om vervolgens in de voorjaarsbesluitvorming van 2023 tot integrale besluitvorming te komen. Gegeven deze doorlooptijden, heeft de Staat ook nadrukkelijk oog gehouden voor de mate van urgentie bij Stedin.

1.4 Gezamenlijk traject Staat: overzicht werkzaamheden tussen de zomer en nu

In vervolg op de conclusie in de Kamerbrief van 13 juli 2022 dat de Staat een kapitaalstorting als een verder uit te werken oplossing zag en ook oog had voor de urgentie bij Stedin werd bij de publicatie van de Miljoenennota¹⁰ op 20 september 2022 duidelijk dat de Staat €500 mln had gereserveerd (zogenaamd budgettair mandaat) voor Stedin.

Vervolgens heeft de Staat na publicatie van de Miljoenennota met de regionale netbeheerders Stedin, Alliander en Enexis en de (vice) voorzitters van hun

⁸ Ministerie van Financiën en het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat.

⁹ Rijksoverheid. 13 juli 2022. Kamerbrief stand van zaken financiering regionale netwerkbedrijven | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

¹⁰ Rijksoverheid. 20 september 2022. Miljoenennota 2023. [Miljoenennota, Belastingplan, begrotingen en bijbehorende stukken](#) | Prinsjesdag: Miljoenennota en Rijksbegroting | Rijksoverheid.nl

Aandeelhouderscommissie Stedin

aandeelhouderscommissies (AHC's) gedeeld dat zij in het licht van een sector brede oplossing voor de kapitaalbehoefte van de netwerkbedrijven enerzijds en anderzijds de urgente situatie bij Stedin in samenwerking met de netwerkbedrijven en hun AHC's in het laatste kwartaal van 2022 tot een zogenaamd *Afsprakenkader* voor participatie wilde komen ("Afsprakenkader Kapitaalbehoefte regionale Netbeheerder", hierna ook **AKRN**). U ontvangt nu deze brief omdat – zoals in de inleiding gesteld – de betrokken partijen tot een *onderhandelaarsakkoord* zijn gekomen over het AKRN.

Belangrijk om te vermelden is dat met de €500 miljoen van de Staat de kapitaalvraag nog niet geheel is ingevuld. Om die reden loopt er tevens een separaat traject met de niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies in hoeverre deze overheden bereid zijn ook een bijdrage te leveren aan de kapitaalvraag van Stedin (zie **paragraaf 4**).

In het verlengde daarvan zullen Stedin en de AHC op een later moment ook naar de bestaande aandeelhouders communiceren over de resterende kapitaalvraag en welke positie de bestaande aandeelhouders daarin hebben. Hiertoe zal de AHC uw tijdig betrekken en een advies opstellen en met u delen.

2 Onderhandelaarsakkoord tussen Staat, netwerkbedrijven en AHC's

2.1 *Onderhandelaarsakkoord: overeenstemming over de inhoud van het Afsprakenkader AKRN*

De Staat en de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin zijn op 25 november 2022 tot een onderhandelingsakkoord (een bestuurlijke delegatie¹¹ vanuit elke partij zat in de zogenaamde Stuurgroep die het AKRN tot stand heeft gebracht) gekomen over de

¹¹ In casu: de CEO van Stedin en de vicevoorzitter van de AHC Stedin.

Aandeelhouderscommissie Stedin

voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt.

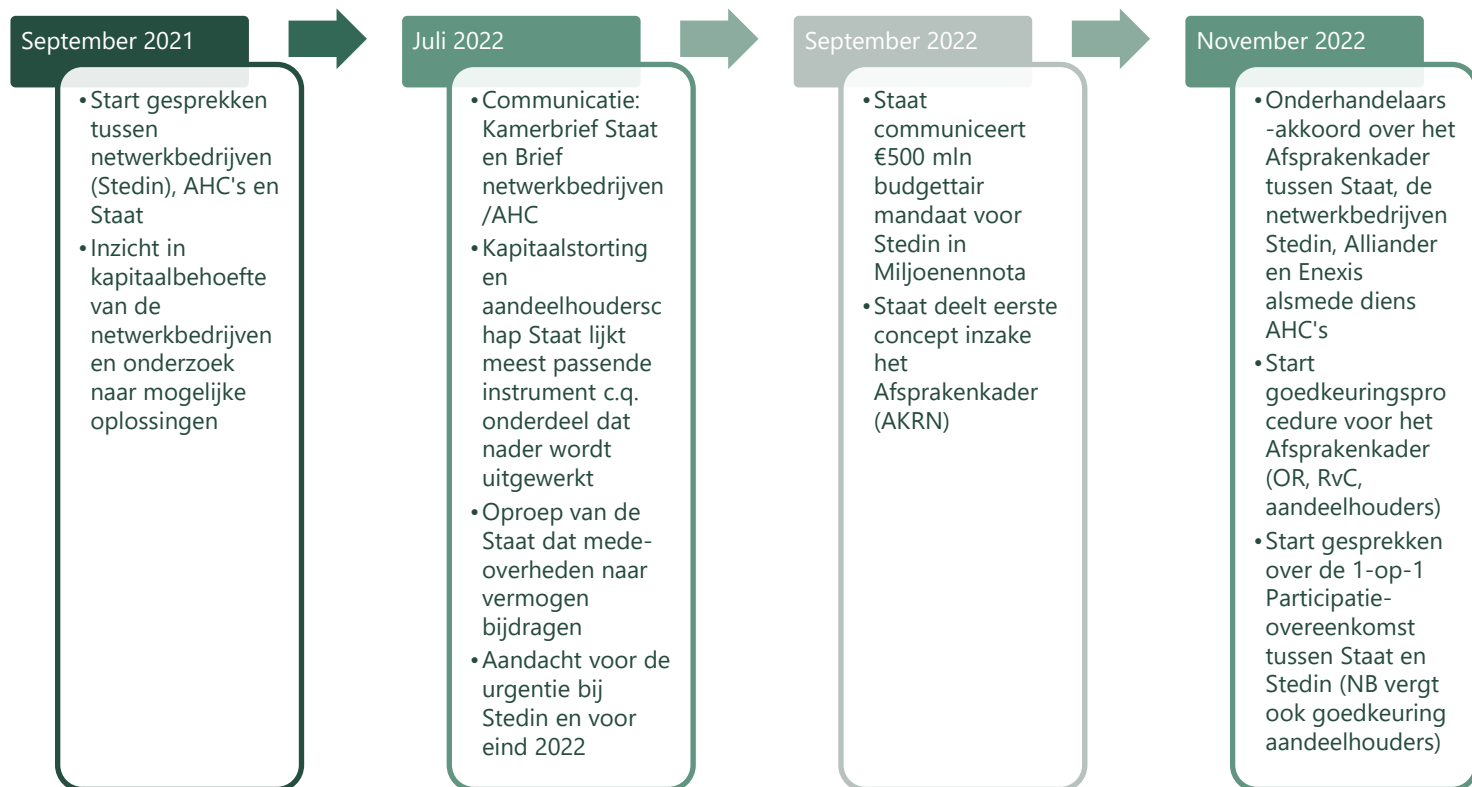
Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het AKRN, dat de ministers Kaag (Financiën) en Jetten (voor Klimaat en Energie) 28 november middels een Kamerbrief (**Bijlage 1**) naar de Tweede Kamer hebben gestuurd. In deze brief en de bijlage treft u deze Kamerbrief en een link¹² naar de website van de Tweede kamer alwaar het AKRN is gepubliceerd¹³. In **Bijlage 3** is een high-level overzicht gegeven van de gemaakte afspraken.

Doel van het AKRN is om afspraken vast te leggen over het proces rondom eventuele toekomstige verzoeken voor kapitaalstortingen, inrichting van de governance bij toetreding, waardering en samenwerking. Ook wordt in het AKRN vastgelegd op welke wijze kapitaalverzoeken in behandeling worden genomen en onderzocht (zie **Bijlage 3** voor een samenvatting).

¹² Rijksoverheid. 28 november 2022. [Afsprakenkader Kapitaalbehoefte Regionale Netwerkbedrijven | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

¹³ De AHC adviseert de verantwoordelijke collegeleden het AKRN met de gemeenteraden te delen nadat ook het college heeft ingestemd met het AKRN. Dit is ingegeven door de afspraak dat het voor het aangaan van het AKRN goedkeuring door de AVA moet zijn verleend waardoor eerst het college een besluit neemt en daarna het AKRN aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Dit proces loopt daarmee synchroon met de Staat, alwaar het AKRN eerst door de ministerraad is geaccordeerd op 25 november 2022 en daarna op 28 november 2022 met de Tweede Kamer is gedeeld.

Aandeelhouderscommissie Stedin

2.2 Onderhandelaarsakkoord over Afsprakenkader betekent start van het opstellen van de 1-op-1 Participatieovereenkomst tussen Staat en Stedin

Het AKRN geldt (in geval alle partijen: Staat, netwerkbedrijven en aandeelhouders daarmee hebben ingestemd) als kader voor alle drie de netwerkbedrijven.

Er is echter met het overeenkomen van het AKRN nog geen daadwerkelijke toetreding en kapitaalstorting geëffectueerd.

De in het AKRN opgenomen voorwaarden worden namelijk verwerkt in een zogenaamde Participatieovereenkomst (hierna POVK) tussen de Staat en het individuele netwerkbedrijf, waaronder Stedin. Bij Stedin is de situatie het meest urgent en wenst men in 2023 toetreding van de Staat als aandeelhouder om zodoende de A- credit rating te behouden.

Het overeenkomen van het AKRN is de eerste stap, daarna zullen de Staat, Stedin en de AHC de tweede stap zetten en een POVK moeten overeenkomen.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Deze POVK tussen Stedin en de Staat is er thans nog *niet*.

Gegeven Stedin's urgentie is het doel om begin 2023 c.q. het eerste kwartaal 2023 tot een definitieve POVK te komen met Stedin en de Staat. Onderdeel van de POVK is ook de waardering en de uiteindelijke prijs per aandeel waardoor inzichtelijk wordt welk belang de Staat verwerft ten opzichte van een eventuele storting van € 500 miljoen (gelijk aan de hoogte van het budgettaire mandaat uit de Miljoenennota 2023). Op dat moment wordt duidelijk welke gevolgen de toetreding van de Staat heeft op het aandelenbelang (mogelijke verwatering) en de zeggenschap van bestaande aandeelhouders en het dividend (beleid) van Stedin. De aandeelhouders zullen daarover nader worden geïnformeerd. De POVK en alle relevante bijlagen kunnen vervolgens worden aangeboden voor politieke besluitvorming aan de zijde van de Staat¹⁴ en aan u als aandeelhouders. Concreet: relevant voor u als aandeelhouder is dat zowel voor het aangaan van de AKRN als de POVK voorafgaande goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) vereist is.

Stap 1

- 1. Onderhandelaarsakkoord Afsprakenkader - AKRN
- Toelichting: **Afsprakenkader** vergt goedkeuring van diverse geledingen van de vennootschap (RvB, RvC en OR), ook goedkeuring van de AVA en daarmee van de 44 aandeelhoudende gemeente. Voor de publieke aandeelhouders van Alliander en Enxsis geldt eenzelfde traject.

Stap 2

- 2. Opstellen van de Participatieovereenkomst - POVK
- Toelichting: de potentiële participatie (toetreding) en kapitaalstorting van de Staat vergt ondermeer het overeenkomen van verdiepende afspraken over de voorwaarden en condities, afronden van boekenonderzoek (due diligence) het doen van een waardering, een mogelijke fairness opinion en bepalen van een prijs hetgeen onder meer wordt vastgelegd in de **Participatieovereenkomst**.

Stap 3

- 3. Afronding besluitvormingsproces [spreekwoordelijke stip op de horizon]
- Organiseren van een AVA (inschatting Q2 2023) waarin door u als bestaande aandeelhouder goedkeuring verleend voor het aangaan van het ARKN en de POVK en bijbehorende akten en documenten en daarmee uiteindelijk ook goedkeuring wordt verleend dat de Staat toetreedt als aandeelhouder

3 Vervolgproces

¹⁴ Het onderhandelingsakkoord c.q. dit Afsprakenkader wordt door de Staat aan de Europese Commissie voorgelegd met het oog op overleg over potentiële staatssteunaspecten.

Aandeelhouderscommissie Stedin

In de voorgaande paragrafen zijn al onderdelen van het vervolgproces belicht, desalniettemin leek het Stedin en de AHC gepast om op basis van de huidige inzichten een compleet overzicht van het vervolgproces te bieden.

Belangrijke aspecten zijn dat:

- voor toetreding van de Staat als aandeelhouder (en eventuele niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies uit het verzorgingsgebied), de voorwaarden en condities waaronder dat gebeurt en uiteindelijk de prijs en daarmee ook de potentiële verwatering zich pas voltrekt *nadat* een meerderheid van de aandeelhouders alsmede het bestuur, de commissarissen en de OR met deze toetreding(en) instemmen.
- Er een getraptheid zit in de informatieverschaffing aan uw college,
 - u ontvangt bij deze brief namelijk de Kamerbrieven (**Bijlage 1 en 2**), een samenvatting (**Bijlage 3**) van- en een link naar het Afsprakenkader en een link naar het persbericht van Stedin.
 - U ontvangt op *een later moment* de Participatieovereenkomst waarvan het streven is dat de Staat, Stedin en een delegatie van de AHC die op korte termijn overeenkomen inclusief begeleidende documentatie zoals informatie over de waardering en juridische documenten als de akte van statutenwijziging en akte van uitgifte van aandelen t.b.v. toetreding Staat.
- Er wordt zodoende op twee momenten informatie aan u verschaft (nu met het AKRN, en later omtrent de POVK). Zonder in uw bevoegdheid of discretie te willen treden, **geeft de AHC in overweging om voor de gemeenteraad c.q. haar raadscommissie één moment van behandeling te organiseren om het totale pakket te behandelen i.p.v. gefaseerd**. Dit is ingegeven vanuit pragmatisme en zo optimaal mogelijke doorlooptijden en zo min mogelijk beslag op raadsagenda's te willen leggen.
- Het streven is dat na het gereedkomen en delen van de POVK u als aandeelhouder in lijn met de termijnen die eerder ook zijn gehanteerd (bij de kapitaalstorting in Stedin vorig jaar) in staat wordt gesteld om via uw college en gemeenteraad een besluit te nemen. Op het moment dat alle 44 aandeelhouders, de Staat en Stedin hun besluitvormingsprocessen hebben afgerond zal een AVA worden georganiseerd om de besluiten te effectueren.

Onderstaand treft u een eerste inschatting van de processtappen.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Q4 2022	Finaal concept (Onderhandelaarsakkoord) Afsprakenkader wordt aangeboden aan ➔ - Staat: ministerraad en Tweede Kamer (reeds gedaan) - Stedin: Raad van bestuur, Raad van Commissarissen en OR 44 Aandeelhouders: college en gemeenteraad
Q4 2022	➤ Start dialoog over de Participatieovereenkomst tussen Staat, Stedin en een delegatie van de AHC onder meer over voorwaarden en condities waartoe de Staat toetreedt als aandeelhouder, aanpassingen in de governance, doen van een waardering, een eventuele <i>fairness opinion</i>¹⁵ en komen tot een emissieprijs.
Q4/Q1 2022	➤ Voor 44 aandeelhouders worden toelichtende informatiesessies georganiseerd
Q4 2022 <i>Bij voorkeur voor het kerstreces*</i>	➤ Stap 1. Besluitvorming in de colleges van B & W van de aandeelhouders van Alliander, Enexis en Stedin over het finaal concept van het Afsprakenkader. ➤ Besluitvormingspakket i.r.t. het voorgelegde besluit: namelijk goedkeuring verlenen dat Stedin het Afsprakenkader ondertekent. ➤ Ter discretie van iedere gemeente of het Afsprakenkader ter informatie of voor wensen en bedenkingen aan uw gemeenteraad wordt aangeboden.
Q1 2023	➤ Stap 2. Besluitvorming in de colleges van B & W over het finaal concept van de Participatieovereenkomst in het verlengde van het Afsprakenkader. ➤ Besluitvormingspakket i.r.t. het voorgelegde besluit: namelijk goedkeuring verlenen dat Stedin de Participatie overeenkomst ondertekent. ➤ Ter discretie van iedere gemeente of het Afsprakenkader ter informatie of voor wensen en bedenkingen aan uw gemeenteraad wordt aangeboden.
Q1 / Q2 2023	➤ Behandeling in de gemeenteraden (en relevante raadscommissie(s)) van Stap 1] het Afsprakenkader en Stap 2] de Participatieovereenkomst inclusief alle relevante ondersteunende besluitvormingsdocumenten. <i>Zoals aangegeven geven Stedin en de AHC u in overweging om één moment van behandeling in uw gemeenteraad te houden.</i>

¹⁵ Bij een *fairness opinion* wordt beoordeeld of de emissieprijs en de daarmee samenhangende condities van een transactie 'fair' zijn. Van belang is dat de overeengekomen prijs in overeenstemming is met de onderliggende aandeelhouderswaarde van de onderneming.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Q2 2023	➤ Stap 3. Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA) van Stedin. Bedoelt om toetreding van de Staat als aandeelhouder in combinatie met haar kapitaalstorting te effectueren onder meer door goedkeuring te verlenen voor het aangaan van de Participatieovereenkomst en andere relevante documentatie.
Q2 2023	➤ Ondertekening en inwerkingtreding Afsprakenkader (Staat en Alliander, Enexis alsmede Stedin) en Participatieovereenkomst (enkel Stedin en de Staat). De gezamenlijke ambitie is om dan tot finale besluitvorming door de aandeelhouders op de AvA van 26 mei 2023 te komen. De participatieovereenkomst en bijbehorende documenten dienen daarvoor tijdig gereed te zijn. En de voorbereidende besluitvorming van aandeelhouders dient dan tijdig afgerond te zijn.

** Dit is een streven c.q. verzoek aan de aandeelhouders, de AHC is zich echter bewust van de vele collegebesluiten die in de regel moeten worden genomen in de laatste collegevergaderingen voor het kerstreces.*

4 Traject niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied

In de laatste AHC-brief is ook stilgestaan bij het traject om te peilen in hoeverre niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied, gelijk aan het traject met de Staat, mogelijk interesse hebben in aandeelhouderschap van Stedin en via een kapitaalstorting een bijdrage willen leveren in het reduceren van de kapitaalbehoefte om Stedin financieel robuuster te maken in het licht van de benodigde energietransitie-investeringen. De AHC en Stedin hebben tot op heden een goede en constructieve dialoog met niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied. Binnen deze groep van niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies zijn in het licht van de geografische spreiding en hun omvang vijf grote partijen onderkend die als regionaal aanspreekpunt voor Stedin en de AHC fungeren en met wie verdere acties richting gemeenten in hun regio worden gecoördineerd (de zogenaamde cornerstone investors):

1. Provincie Zuid-Holland
2. Provincie Utrecht

Aandeelhouderscommissie Stedin

3. Provincie Zeeland
4. Gemeente Utrecht
5. Gemeente Amersfoort

Met deze vijf cornerstone investors zijn reeds gesprekken gevoerd op bestuurlijk (en op ambtelijk) niveau over het toetredingsvraagstuk.

In die hoedanigheid is op 5 september 2022 een breed Informatiepakket aan de meer dan 50 niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies verstrekt waarin nadere en verdiepende informatie door Stedin is verschaft om te ondersteunen in de afweging of aandeelhouderschap voor de betreffende gemeente of provincie opportuun is. De bestuurders van de drie provincies hebben aangegeven de besluitvorming over mogelijke toetreding en het storten van kapitaal aan de nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten over te laten. De niet-aandeelhoudende gemeenten wachten over het algemeen eerst de besluitvorming en mogelijke kapitaalstortingen van de provincies af.

Een aantal gemeenten – niet zijnde cornerstone investors - heeft aangegeven vooralsnog geen interesse te hebben.

Thans wordt bekeken in hoeverre zaken wel al kunnen worden voorbereid en synergie kan worden behaald i.r.t. het traject met de Staat, zoals rondom de waardering en het boekenonderzoek dat Stedin ter beschikking stelt (VDD). Verder hebben de cornerstone investors gevraagd om een nadere duiding in hoeverre ze - wanneer men kapitaal stort - kunnen toetreden als lid van de AHC. Tevens is verzocht om nadere informatie over de financiële consequenties, oftewel een prognose van welk rendement ,c.q. dividendbaten mogelijk zijn in verhouding tot de lasten die gepaard gaan met een kapitaalstorting.

De AHC en Stedin zullen u blijven informeren over de voortgang van dit traject. Het streven is om finale besluitvorming door deze nog niet aandeelhoudende gemeenten en provincies in de tweede helft van 2023 af te ronden.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u desondanks nog vragen of opmerkingen hebben, contact met ons opnemen. Voor eventuele persvragen kunt u zoals gebruikelijk doorverwijzen naar de voorzitter van de AHC, wethouder Maarten Struijvenberg of Stedin CEO Koen Bogers.

Met vriendelijke groet, mede namens de AHC,

Aandeelhouderscommissie Stedin

Maarten Struijvenberg

Voorzitter AHC Stedin

Koen Bogers

CEO Stedin Holding NV

Bijlagen

1. Brief van de ministers Kaag en Jetten gericht aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal. 13 juli 2022.
2. Brief van de ministers Kaag en Jetten gericht aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal. 28 november 2022.
3. Overzicht belangrijkste elementen uit het Afsprakenkader

College-advies

Onderwerp Convenant Internationale Schakelklas 2022-2027

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met het convenant Internationale Schakelklas 2022-2027
2. In te stemmen met de uitvoeringsovereenkomst Internationale Schakelklas 2022-2027
3. In te stemmen met het convenant Tijdelijke Opvangvoorziening 2022-2024;
4. De burgemeester te verzoeken een volmacht te geven aan de wethouder onderwijs, Floor Gordon, om namens hem de samenwerkingsovereenkomst namens het college te ondertekenen op het overleg Regionaal Educatieve Agenda overleg van 19 januari 2023 te ondertekenen.

Titels van de bijlagen

Convenant Internationale Schakelklas 2022-2027
Uitvoeringsovereenkomst Internationale Schakelklas 2022-2027
Convenant Tijdelijke Opvangvoorziening 2022-2024
Volmacht Burgemeester aan wethouder

Besluit van/info aan de raad
nodig
Openbaarheid

Raad ter informatie.
Ja

Behandeld in B&W-vergadering d.d.
Besluit B&W

17 januari 2023
Akkoord.

Nummer Z23-002096

Portefeuillehouder wethouder Floor Gordon

Afdeling Jeugd & Samenleving
Behandelend ambtenaar E.C. Heldens
Telefoonnummer 540 44 74
E-mail e.heldens@amstelveen.nl

Besproken in staf met portefeuillehouder op 5 januari 2023

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Afspraken vastleggen voor een goede uitvoering van de Internationale Schakelklas (ISK) en de doorstroom naar het reguliere onderwijs garanderen.

Afspraken vastleggen voor de tijdelijke opvangvoorzieningen van Oekraïense leerlingen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Voldoende gespecialiseerd onderwijs realiseren voor leerlingen die nieuw in Nederland komen en hen daarmee een goede start geven om in Nederland te integreren.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Onderwijs, kansengelijkheid, integratie nieuwkomers

Aanleiding

Het oude convenant is verlopen. Er is behoefte aan een nieuw convenant om de afspraken met de gemeenten en ook de andere scholen goed vast te leggen. Hierdoor kan de ISK goed blijven functioneren.

Daarnaast zijn voor de grote groep Oekraïense leerlingen meer opvangklassen nodig. Voor deze opvangklassen in het Alkwin Kollege en het Hermann Wesselink College is een apart convenant opgesteld.

Uitgangspunt van het convenant is dat de ISK voor de scholen niet tot tekorten leidt. Als de rijksvergoeding niet voldoende is, stellen de regiogemeenten zich garant voor dekking van het tekort.

De ISK is een regionale voorziening voor de opvang van leerlingen die nieuw in Nederland zijn aangekomen. Met dit convenant worden de afspraken rond de financiering van de ISK vastgelegd.

De Panta Rhei en het Nova-college voeren beiden de ISK uit. Zij krijgen daar extra rijksvergoedingen voor. In het geval deze vergoeding niet voldoende blijkt, vullen de gemeenten het tekort aan, naar rato van het aantal deelnemende leerlingen.

Daarnaast wordt de doorstroom naar andere scholen vastgelegd. De scholen in de regio zullen ISK leerlingen na afloop van het traject opnemen en blijvend ondersteuning bieden.

De grote stroom Oekraïense leerlingen wordt niet alleen door de reguliere ISK opgevangen. Ook in het Alkwin Kollege in Uithoorn, en het Hermann Wesselink College is een Oekraïeneklas gestart, het Keizer Karel College kan in 2023 nog een klas starten. Deze klassen vallen niet onder het reguliere ISK-convenant: zij vallen onder een andere rijksregeling als "tijdelijke onderwijsvoorziening". Daarom is hiervoor een apart, tijdelijk, convenant opgesteld.

Argumenten

De ISK is, zeker met de huidige toestroom van de vele nieuwkomers, met daar bovenop de Oekraïense leerlingen, heel belangrijk voor de integratie van deze leerlingen. Goede afspraken over de financiën en de doorstroom zijn essentieel hierbij.

Dit geldt ook voor de tijdelijke opvangvoorzieningen voor de Oekraïense leerlingen.

Kanttekeningen

Ondanks de toename van het aantal groepen, is de verwachting dat het aantal leerlingen nog verder zal toenemen. Er wordt gekeken wat er nog mogelijk is voor huisvesting.

De doorstroom kan door de grote groep die ineens in de ISK is ingestroomd lastiger worden dan voorheen. Deze groep stroomt ook vrijwel gelijktijdig door naar het reguliere onderwijs. Ook daar

hebben zij nog ondersteuning nodig. De scholen in de regio hebben weinig ruimte. Op het bestuurlijk overleg zal dit onderwerp op de agenda komen.

Financiën

De gemeenten in de regio staan volgens het convenant garant voor eventuele tekorten op de ISK en de tijdelijke opvanglocaties. Voor deze kosten is voldoende dekking op de begroting. De kosten voor ISK leerlingen uit de regio worden in rekening gesteld. Dit staat als inkomsten in de begroting. Doordat de ISK de laatste jaren, en vooral het laatste jaar, sterk gegroeid is, is de rijksvergoeding (naast de reguliere vergoeding in de lumpsum, ook extra middelen voor nieuwkomers) voldoende. Hoe meer leerlingen, hoe hoger de rijksbijdrage die daarmee de kosten voldoende dekt.

Communicatie

Met de ondertekening van de convenanten is het onderwijs goed geïnformeerd. De stukken gaan ter informatie naar de gemeenteraad.

Procedure

Na het besluit zal het convenant op het bestuurlijk overleg van de Regionale Educatieve Agenda (REA) van 19 januari worden ondertekend.

CONVENANT Internationale Schakelklas (ISK) 2022-2027

Ondergetekenden,

1. de wethouder Onderwijs en Jeugd van de gemeente Aalsmeer, de heer B. Kabout;
2. de wethouder Onderwijs van de gemeente Amstelveen, mevrouw F. Gordon;
3. de wethouder Onderwijs en Financiën van de gemeente Ouder-Amstel, mevrouw J. de Maa;
4. de wethouder Jeugd en Onderwijs van de gemeente Uithoorn, de heer J. de Robles;
5. de directeur/bestuurder van Scholengemeenschap Panta Rhei, de heer G. den Besten;
6. de voorzitter van het College van Bestuur van het Nova College, de heer J.E. Snijders;
7. de directeur/bestuurder van Amstelveen College, de heer W. Grommers;
8. de directeur van Hermann Wesselink College, de heer. B. Kozijn;
9. de rector van Keizer Karel College, mevrouw. N. Botting;
10. de directeur van de Praktijkschool Uithoorn, de heer P. Teunisse;
11. de rector van Alkwin College, mevrouw Nelleke Pedroli
12. de directeur van Scholengemeenschap Thamen, mevrouw M. Smits-Jansen;
13. de directeur van Yuverta, vmbo, de heer W. Nakorikantodas;
13. de directeur-bestuurder van het VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden , de heer F. Jordaan.

hierna te noemen 'partijen'.

komen op basis van de hierna te noemen overwegingen, het volgende overeen:

Overwegingen:

In de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn (de Amstelland gemeenten) komen leerlingen wonen die uit het buitenland afkomstig zijn en de Nederlandse taal niet spreken. Voor hen is het noodzakelijk is dat zij specifiek onderwijs krijgen in een Internationale Schakelklas (ISK) om vervolgens in het Nederlandse onderwijs in te kunnen stromen.

De scholen zijn primair verantwoordelijk voor het voorzien in ISK-onderwijs voor leerlingen. De gemeenten voelen zich echter mede verantwoordelijk ten aanzien van het specifieke onderwijs dat een Internationale Schakelklas aan leerlingen kan bieden. De scholengemeenschap Panta Rhei is bereid de Internationale Schakelklas te organiseren.

De Amstelland gemeenten zijn bereid zich garant te stellen voor de personeels- en materiaalkosten en tevens bij te dragen in de kosten voor de huisvesting, onder de voorwaarde dat alle scholen in de Amstelland gemeenten doorstroomgarantie garanderen.

Partijen willen afspraken omtrent de Internationale Schakelklassen opnieuw vastleggen in een convenant.

Artikel 1: definities

- Amstelland gemeenten: de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn;

- Doorstroomgarantie: de garantie dat scholen voor Voortgezet (Speciaal) Onderwijs in de Amstelland gemeenten leerlingen aannemen en plaatsen die ISK doorlopen hebben;
- ISK: Internationale Schakelklas;
- Panta Rhei: Scholengemeenschap Panta Rhei;
- Nova College: ROC Nova College;
- VAVO: Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
- De scholen: alle scholen die deelnemen aan dit convenant.
- Uitvoeringsovereenkomst: Jaarlijkse overeenkomst met uitvoeringsafspraken tussen gemeenten en Panta Rhei en het Nova College.
- Samenwerkingsverband VO: VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden.
- Europees referentiekader: een vastgesteld Europees raamwerk van niveau-omschrijvingen voor vreemde talen.

Artikel 2 doel

- Het doel van het convenant is het vastleggen van afspraken die de uitvoering van een ISK voor de bedoelde periode voor leerlingen woonachtig in de Amstelland gemeenten mogelijk maakt.
- Het convenant borgt de doorstroomgarantie van ISK-leerlingen naar alle aan dit convenant deelnemende scholen.

Artikel 3 uitgangspunten

- Het onderwijs is primair verantwoordelijk voor het ISK-onderwijs en de vorming en het behoud van een ISK. De Amstelland gemeenten voelen zich mede verantwoordelijk voor ISK-onderwijs voor de leerlingen die in de gemeenten woonachtig zijn en dit onderwijs nodig hebben;
- De scholen en het Samenwerkingsverband VO zien ISK en doorstroomgarantie als hun gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Het VO samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden heeft een vast contactpersoon die de ISK adviseert over de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- De ISK is voor Panta Rhei en het Nova College kostendekkend ten aanzien van personeels- materiaal- en huisvestingskosten.

Artikel 4 afspraken over ISK

- Scholengemeenschap Panta Rhei en het Nova College organiseren de ISK voor leerlingen van de Amstelland gemeenten voor de periode van minimaal 5 jaar, waarna opnieuw een verlenging mogelijk is;
- De doelgroep van de ISK is vastgelegd in uitwerkingsafspraken, bijgevoegd bij dit convenant;
- De ISK wordt gerealiseerd op een locatie in of zeer nabij de Panta Rhei en op de locatie van het Vavo;
- Een ISK leerling krijgt het aantal lessen dat gebaseerd is op de onderwijstijd voor de onderbouw. In de praktijk betekent dat 34 lesuren (= een volledige lesweek);
- De voor de ISK gehanteerde lessentabel is een afgeleide van de lessentabel van de onderbouw, zij het dat de lessen voor een groot deel worden vervangen voor NT2 lessen.
- Het uitstroomniveau is niveau 4 van de Cito of B2-C1 volgens het Europees Referentiekader.

Artikel 5 doorstroomgarantie

- Alle scholen voor Voortgezet Onderwijs in de Amstelland gemeenten verplichten zich leerlingen die de ISK doorlopen hebben aan te nemen;
- De school die een leerling aangenomen heeft, verplicht zich tot het bieden van voldoende begeleiding, zodat de leerlingen passend onderwijs naar keuze kunnen volgen;
- Voor een goede beoordeling wordt een leerling voor minimaal een termijn van drie maanden geplaatst.

Artikel 6 financiële middelen

- Panta Rhei ontvangt met betrekking tot de ISK per leerling een Rijksbijdrage, welke zij volledig zal inzetten voor de ISK;
- Leerlingen die bij aanvang van het traject 16 of ouder zijn, worden middels een uitbestedingsovereenkomst inclusief de rijksmiddelen uitbesteed aan het vavo van het Nova College;
- De gemeenten stellen zich naar rato garant voor de personeels- materiaal en huisvestingskosten kosten voor zover de Rijksbijdrage niet toereikend is;
- De gemeenten hebben een inspanningsverplichting om zorg te dragen voor een goede huisvesting van de ISK.
- De kosten voor huisvesting die de gemeente Amstelveen maakt, worden naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Artikel 7 Uitvoeringsovereenkomst

- De Amstellandgemeenten, Panta Rhei en het Nova College leggen de afspraken over de uitvoering, financiering en huisvesting tweejaarlijks vast in een uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 8 evaluatie en verantwoording

- Aan het einde van elk schooljaar vindt evaluatie plaats tussen de gemeenten en de Panta Rhei en het Nova College over de voortgang van de ISK (o.a. aanmelding, doorstroming, financiën), waarbij uit gegaan wordt van het aantal deelnemende ISK-leerlingen dat wordt geteld op peildatum 1 oktober in het betreffende schooljaar (conform de peildatum van met Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen);
- Panta Rhei legt verantwoording af over de inkomsten en uitgaven (werkelijk door Panta Rhei gemaakte kosten en ontvangen (Rijks-)vergoedingen) en het aantal deelnemende leerlingen op de peildatum. Afspraken over de verantwoording worden vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst;
- Het Nova College legt verantwoording af over de inkomsten en uitgaven (werkelijk door Het Nova College gemaakte kosten en ontvangen (Rijks-)vergoedingen) en het aantal deelnemende leerlingen op de peildatum. Afspraken over de verantwoording worden vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst;
- Indien ingrijpende wijzigingen in de toestroom van leerlingen optreedt, vindt overleg plaats tussen Panta Rhei, het Nova College en de afdeling Beleid van de gemeenten over instandhouding van de ISK.

Artikel 9 duur van het convenant

- Het convenant gaat in op 1 augustus 2022 en wordt voor 5 jaar afgesloten, met de optie van een verlenging voor een periode van 2 jaar;
- Uiterlijk 6 maanden voor afloop van het convenant wordt het convenant geëvalueerd. Op basis van deze evaluaties bepalen de partijen of het convenant wordt verlengd.

Artikel 10 tussentijdse wijziging

Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen welke van dien aard zijn dat één van de partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de overeenkomst niet mag verwachten, zullen partijen na overleg met betrokken partijen belanghebbende bezien of zij tot overeenstemming kunnen komen omtrent een wijziging van de overeenkomst met het oog op die omstandigheden.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Dit convenant treedt in werking onmiddellijk na ondertekening door alle convenantpartijen.

Artikel 12 Toepasselijk recht

Op het convenant is het Nederlands recht van toepassing

Aldus overeengekomen,

Namens de gemeente Aalsmeer,
De wethouder Onderwijs

de heer B. Kabout

Namens de gemeente Amstelveen,
De wethouder Onderwijs

Mevrouw F. Gordon

Namens de gemeente Ouder-Amstel
De wethouder Onderwijs en Financiën,

mevrouw J. de Maa

Namens de gemeente Uithoorn,
De wethouder Jeugd en Onderwijs,

de heer J. de Robles

Namens Scholengemeenschap Panta Rhei

de heer. G. den Besten

Namens Nova College

de heer. J.E. Snijders

Namens Amstelveen college

mevrouw. W. Grommers

Namens Hermann Wesselink College

de heer. B. Kozijn

Namens Keizer Karel College

Mevrouw N. Botting

Namens Alkwin College

de heer A. Smit

Namens Scholengemeenschap Thamen

mevrouw. M. Smits-Jansen

Namens Praktijkschool Uithoorn

de heer P. Teunissen

Namens Yuverta, vmbo

de heer. W. Nakorikantodas

Namens het Samenwerkingsverband VO/SVO Amstelland en de Meerlanden 29.1,

de heer F. Jordaan

Uitvoeringsovereenkomst Internationale Schakelklas (ISK) 2022-2024

Ondergetekenden,

1. de wethouder Onderwijs en Jeugd van de gemeente Aalsmeer, de heer B. Kabout
2. de wethouder Onderwijs van de gemeente Amstelveen, mevrouw F. Gordon;
3. de wethouder Onderwijs en Financiën van de gemeente Ouder-Amstel, mevrouw J. van der Maa
4. de wethouder Milieu, Jeugd en Onderwijs van de gemeente Uithoorn, de heer J. de Robles
5. de directeur/bestuurder van Scholengemeenschap Panta Rhei, de heer. G. den Besten;
6. Lid College van Bestuur Nova College Mw T.D. van den Elst

hierna te noemen 'partijen'

in aanmerking nemend dat:

- de scholen voor voortgezet onderwijs en de gemeenten in de regio Amstelland in het convenant Internationale Schakelklassen Amstelland 2022-2024 hun verantwoordelijkheden in het kader van de Internationale Schakelklas jegens de doelgroep en elkaar hebben vastgelegd;
- partijen op basis van dit convenant gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en financiering van de ISK;
- partijen hun nadere afspraken omtrent de uitvoering en financiering van de ISK wensen vast te leggen in een tweejaarlijkse uitvoeringsovereenkomst;

komen het volgende overeen:

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Amstelland gemeenten: de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn;
- b. ISK: de Internationale Schakelklas;
- c. Panta Rhei: de Scholengemeenschap Panta Rhei;
- d. Vavo: Voortgezet Algemeen onderwijs voor Volwassenen van het ROC Nova College
- e. convenant: het convenant Internationale Schakelklassen Amstelland 2022-2027 ;
- f. statushouder: een voormalige asielzoeker die tot Nederland is toegelaten en de status van vluchteling heeft of een asielzoeker die naar Nederland is gekomen en een vergunning tot verblijf (VTV) heeft gekregen;
- g. AMA: alleenstaande minderjarige asielzoeker;
- h. nieuwkomer: persoon, die geen Nederlands paspoort heeft en korter dan 1 jaar in Nederland is komen wonen;
- i. terugkomer: persoon, die terugkeert van een langdurig verblijf in het buitenland en gerechtigd is tot vestiging in Nederland;
- j. expat: werknemer van een internationaal opererende organisatie, die tijdelijk in Nederland is gestationeerd.
- k. Oekraïense vluchteling, als specifieke groep met een aangepast onderwijsprogramma
- l. Son-R test: non-verbale intelligentie test

Artikel 2 Doel

Het doel van deze overeenkomst is het vastleggen van afspraken die de uitvoering en financiering van een ISK voor de jaren 2022 tot en met 2024 voor leerlingen woonachtig in de Amstelland gemeenten mogelijk maakt.

Artikel 3 Looptijd

1. De overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van twee jaar, startend op 1 augustus 2022 en eindigend op 31 december 2024
2. Partijen sluiten voor 1 januari 2025 een uitvoeringsovereenkomst voor het kalenderjaar 2025 en 2026.

Artikel 4 Doelgroep ISK

1. De ISK is bedoeld voor:
 - jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar; die (de intentie hebben om) zich blijvend in Nederland (te) vestigen, waarbij Oekraïense jongeren behandeld dienen te worden alsof zij de intentie hebben zich blijvend in Nederland te vestigen; én
 - de Nederlandse taal niet beheersen op minimaal niveau 4 van de Cito of B2-C1 volgens het Europees Referentiekader; én
 - waarvan op basis van de Son-R toets verwacht mag worden dat zij binnen de maximale deelnametermijn het bovengenoemde minimumniveau kunnen behalen.
2. Binnen het gestelde in lid 1 komen voor directe plaatsing op de ISK in aanmerking:
 - vluchtelingen en AMA's, die korter dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - nieuwkomers, die korter dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - terugkomers met niet-Nederlandstalige ouders, die korter dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten.
3. Binnen het gestelde in lid 1 komen, na overleg met de gemeente waarin de betreffende leerling woonachtig is, voor plaatsing op de ISK in aanmerking:
 - vluchtelingen en AMA's, die langer dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - nieuwkomers, die langer dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - terugkomers, die langer dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - vluchtelingen, AMA's, nieuwkomers en terugkomers, die (nog) niet ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - burgers uit EU-landen, die langer dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten;
 - terugkomers met Nederlandstalige ouders, die korter dan 1 jaar in Nederland zijn en ingeschreven staan in het GBA van een van de Amstelland gemeenten.
4. Leerlingen die aangemeld worden en woonachtig zijn in de gemeente de Ronde Venen kunnen deelnemen aan de ISK Amstelland na goedkeuring van die gemeente. De kosten worden bij de Ronde Venen in rekening gesteld.

Artikel 5 Uitvoering van de ISK

1. Panta Rhei en het Nova College dragen zorg voor de organisatie van de ISK binnen de kaders van deze overeenkomst.

2. De leerlingen van 12 t/m 15 worden geplaatst bij de Panta Rhei, leerlingen van 16 t/m 17 jaar¹ worden geplaatst op de ISK klas van het Vavo.
3. Huisvesting: Panta Rhei draagt zelf, in overleg met de Amstelland gemeenten, zorg voor deze huisvesting.
4. Het Nova College draagt zelf, in nauwe samenwerking met de Amstelland gemeenten, zorg voor deze huisvesting.
5. Zowel de Panta Rhei als het Nova College zet voor de organisatie van de ISK voldoende fte in. Deze formatie omvat het verzorgen van de lessen en de organisatie.
6. Zowel de Panta Rhei als het Nova College plaatst alleen leerlingen op de ISK, die behoren tot de doelgroep.
7. Een leerling neemt maximaal twee en een half schooljaren aan de ISK deel.
8. Er is voldoende capaciteit (fysiek en personeel) om alle leerlingen te plaatsen.
9. Indien er een wachtlijst ontstaat wordt dit gemeld bij alle betrokken gemeenten en treden de partijen hierover in overleg om te komen tot een oplossing.
10. Indien een klas minder nodig is, geldt een termijn van 1 jaar voor beëindiging van deze klas.

Artikel 6 Financiële middelen ISK

1. De financiering van de ISK vindt plaats op basis van de onderwijssystematiek: 1 oktobertelling -1. Dus over het voorgaande schooljaar., overeenkomstig de financiering van het reguliere onderwijs door het Rijk.
2. Panta Rhei zet de bijdragen, die zij van het Rijk ontvangt voor de ISK-leerlingen, zowel de reguliere bijdrage als de specifieke bijdragen, onverkort in ten behoeve van de ISK op de Panta Rhei en op het Nova College. Panta Rhei sluit met het Nova College samenwerkingsovereenkomsten op basis van art. 25a wvo, op basis waarvan leerlingen van 16 jaar en ouder onderwijs kunnen volgen op het Vavo
3. De gemeenten stellen zich op basis van de begroting garant voor de dekking van een eventueel tekort, indien de bijdragen van het Rijk onvoldoende blijken om de begrote kosten te dekken. Wanneer er sprake lijkt te zijn van een tekort worden alle betrokken gemeenten daar van te voren over op de hoogte gesteld.
4. De gemeente Amstelveen stelt zich garant voor de huisvestingskosten en draagt zorg voor een verdeling naar rato van deze kosten onder de deelnemende gemeenten.
5. De extra risico's die de scholen lopen door onzekerheid betreffende Oekraïense leerlingen, worden in overleg met de gemeenten meegenomen in de verrekening van de meerkosten die de scholen moeten maken.

Artikel 7 Verantwoording

1. Panta Rhei en het Nova College leggen jaarlijks voor 1 november verantwoording af over het voorgaande schooljaar.
2. Deze verantwoording omvat een financieel en inhoudelijk verslag, alsmede een overzicht van alle ingeschreven leerlingen per woonplaats, land van herkomst en de in- en uitschrijfdatum.
3. Hieraan gekoppeld wordt een overleg gepland tussen de Panta Rhei, het Nova College en de regiogemeenten.
4. Panta Rhei en het Nova College leveren de verantwoording aan bij de gemeente Amstelveen, die voor afstemming met de overige Amstelland gemeenten zorg draagt. De verantwoording wordt voor 16 november door Amstelveen aangeleverd bij de overige gemeenten.

¹ in uitzonderingsgevallen kunnen leerlingen die gedurende de ISK 17 jaar worden nog maximaal een half jaar verlenging krijgen

5. De Amstelland gemeenten dragen er zorg voor dat verrekening en dekking van een eventueel tekort binnen drie maanden na aanlevering van de volledige verantwoording plaatsvindt.
6. de Oekraïense leerlingen worden apart in beeld gebracht. De gemeente kunnen de kosten voor deze leerlingen mogelijk declareren bij het rijk.

Artikel 8 Verdeling van de kosten over de gemeenten

De Amstelland gemeenten verdelen de kosten van een dekkingstekort in de ISK op basis van het aantal leerlingen dat gedurende het betreffende jaar aan de ISK deelneemt.

Artikel 9 Tussentijdse wijziging

Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen welke van dien aard zijn dat één van de partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de overeenkomst niet mag verwachten, zullen partijen na overleg met de andere partijen bezien of zij tot overeenstemming kunnen komen omtrent een wijziging van de overeenkomst met het oog op die omstandigheden.

Aldus overeengekomen op 19 januari 2023 te Amstelveen,

Namens de gemeente Aalsmeer,

Namens de gemeente Amstelveen,

de heer B. Kabout
Wethouder

mevrouw F. Gordon
Wethouder

Namens de gemeente Ouder-Amstel
De wethouder Onderwijs en Financiën,

Namens de gemeente Uithoorn,
De wethouder Milieu, Jeugd en Onderwijs,

Mevrouw M. van der Maa
Wethouder

de heer J. de Robles
Wethouder

Namens Scholengemeenschap Panta Rhei,

Namens het Nova College

de heer G. den Besten
Directeur/Bestuurder

mevrouw T.D. van der Elst
Lid College van Bestuur Nova College

CONVENANT Tijdelijke onderwijsvoorzieningen Oekraïense leerlingen VO 2022-2024

Ondergetekenden,

1. de wethouder Onderwijs en Jeugd van de gemeente Aalsmeer, de heer B. Kabout
2. de wethouder Onderwijs van de gemeente Amstelveen, mevrouw F. Gordon;
3. de wethouder Jeugd en Onderwijs van de gemeente Ouder-Amstel, mevrouw J. de Maa;
4. de wethouder Jeugd en Onderwijs van de gemeente Uithoorn, de heer J. de Robles;
5. de bestuurder Keizer Karel College, dhr. A. Smit;
6. de rector Hermann Wesselink College, de heer B. Kozijn;

hierna te noemen 'partijen'.

komen op basis van de hierna te noemen overwegingen, het volgende overeen:

Overwegingen:

De oorlog in Oekraïne brengt vele vluchtelingen naar Nederland en ook naar de regio Amstelland: gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Voor hen is voor de periode van april tot de zomervakantie een 'Landingsprogramma' opgezet. Na de zomer vakantie 2022 is gezocht naar meer onderwijsplaatsen voor Oekraïense leerlingen dan via de reguliere ISK's bij Panta Rhei en het Nova College. Het Hermann Wesselink College (HWC) en het Alkwin Kollege (AK) (Stichting Keizer Karel) hebben een groep Oekraïense leerlingen opgenomen in een tijdelijke onderwijsvoorziening (tov). Vanaf januari 2023 zal ook het Keizer Karel College (KKC) met een groep starten.

Het is wenselijk de afspraken tussen gemeenten en uitvoerende scholen, in een convenant vast te leggen.

Artikel 1: definities

- Tijdelijke onderwijsvoorziening (tov): een tijdelijke voorziening voor NT2-onderwijs buiten de reguliere ISK.
- Amstelland gemeenten: de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn;
- ISK: Internationale Schakelklas bij Panta Rhei en Nova College;
- Alkwin Kollege (AK);
- Keizer Karel College (KKC);
- Stichting Keizer Karel: schoolbestuur van het Alkwin Kollege en het Keizer Karel College;
- Hermann Wesselink College (HWC).

Artikel 2 doel

- Het doel van het convenant is het vastleggen van afspraken die de uitvoering van de tijdelijke onderwijsvoorzieningen voor de bedoelde periode voor leerlingen woonachtig in de Amstelland gemeenten mogelijk maken.

Artikel 3 uitgangspunten

- De scholen zijn primair verantwoordelijk voor het voorzien in onderwijs voor deze leerlingen.
- Om (naast de reguliere instroom), alle Oekraïense leerlingen onderwijs te kunnen geven hebben HWC, AK en KKC een tijdelijke onderwijsvoorziening geopend.
- Deze voorzieningen zijn voor HWC, AK en KKC kostendekkend ten aanzien van personeels- materiaal- en huisvestingskosten.
- De gemiddelde duur van een taaltraject is anderhalf tot twee jaar.
- De scholen schrijven de leerlingen in, en maken op deze wijze aanspraak op de extra middelen die het rijk beschikbaar stelt.
- De gemeenten stellen zich garant voor de kosten zodra deze meer bedragen dan de baten die de scholen ontvangen.

Artikel 4 financiële middelen

- Het HWC, AK en KKC vragen de extra financiering aan bij het rijk.
- Het HWC, AK en KKC ontvangen per Oekraïense leerling een Rijksbijdrage, welke zij volledig zullen inzetten voor de tijdelijke voorziening;
- Gemeenten staan garant voor dekking van een eventueel tekort, indien bijdrage van het rijk onvoldoende blijkt te zijn om de werkelijk gemaakte kosten (huisvesting, materiaal, personeel) voor deze tijdelijke voorziening te dekken. Wanneer de kosten hoger uitvallen moet er eerst een melding worden gedaan en goedgekeurd worden door de deelnemende gemeenten;

Artikel 5 evaluatie en verantwoording

- Aan het einde van het eerste schooljaar wordt de aanpak geëvalueerd.
- Aan het einde van het eerste schooljaar (juli 2023) wordt een financiële afrekening gemaakt door het HWC, AK en KKC.
- Eindafrekening wordt naar rato, op basis van het aantal deelnemende leerlingen uit betreffende gemeente, over de gemeenten verdeeld

Artikel 8 duur van het convenant

- Het convenant gaat in op 1 augustus 2022 en loopt tot 1 augustus 2024.

Aldus overeengekomen,

Namens de gemeente Aalsmeer,
De wethouder Onderwijs

de heer B. Kabout

Namens de gemeente Amstelveen,
De wethouder Onderwijs

De mevrouw F. Gordon

Namens de gemeente Ouder-Amstel

De wethouder Jeugd en Onderwijs,

Mevrouw J. de Maa

Namens de gemeente Uithoorn,
De wethouder Jeugd en Onderwijs,

De heer J. de Robles

Namens de Stichting Keizer Karel

De heer. A. Smit

Namens het Hermann Wesselink College

De heer B. Kozijn

College-advies

Onderwerp Verhogen subsidieplafond Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022

Gevraagd besluit Instemmen met het verhogen van het subsidieplafond voor de Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022 met €96.000 en dit bedrag te bekostigen uit het budget van € 50.000 die het college vanuit de reserve duurzaamheid kan inzetten voor duurzaamheidsprojecten en de overige kosten ad € 46.000 te bekostigen uit de reguliere begroting energietransitie.

Titels van de bijlagen Wijzigingsformulier Subsidie verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022

Openbaarheid Ja
Bekendmaking AWB

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 17 januari 2023

Besluit B&W Akkoord.

Nummer Z23-002622

Portefeuillehouder wethouder Floor Gordon

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar R. Bakker

Telefoonnummer

E-mail robin.bakker@amstelveen.nl

Besproken in staf met portefeuillehouder op 9 januari 2023

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022 draagt bij aan het realiseren van de ambitie voor de pijler energietransitie.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De komende jaren wordt er aan gewerkt om woningen voor te bereiden op de energietransitie. Met de subsidieregeling worden inwoners en VvE's financieel ondersteund om hun woningen te verduurzamen en de indirecte CO₂-uitstoot te reduceren.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 3

Aanleiding

De subsidieregeling van 2022 is een enorm succes geweest. Met de grote hoeveelheid aanvragen zijn vele inwoners van Amstelveen geholpen met het isoleren, ventileren en duurzaam verwarmen en koelen van hun woning. In de laatste weken dat de subsidieregeling van kracht was is het aantal aanvragen toegenomen. Dit heeft ertoe geleid dat het subsidieplafond bereikt is, en niet alle openstaande aanvragen toekend kunnen worden. Vele inwoners met de ambitie om te verduurzamen of die de stap al hebben gemaakt, zullen teleurgesteld worden.

Argumenten

De gemeente Amstelveen wil de verduurzaming van de stad versnellen. In het Plan voor de energietransitie circulaire economie en klimaatadaptatie (PLECK 3.0) wordt hieraan invulling gegeven. Beoogd is het terugdringen van de CO₂-uitstoot door het aardgasverbruik te verminderen. Samen met partners in de stad en samen met bewoners is de gemeente op zoek naar duurzame alternatieven. Stip op de horizon is een fossiel onafhankelijke Amstelveen 2040.

De regeling voorziet in het financieel ondersteunen van inwoners die hun woning willen verduurzamen. De regeling is met name gericht op woningeigenaren, VvE's en kleine particuliere verhuurders. Onder voorwaarde kunnen ook huurders gebruik maken van de regeling.

De regeling is zeer succesvol. Er zijn in totaal 350 aanvragen ingediend en het subsidieplafond van €420.000 is bereikt. Met de subsidieregeling zijn vele inwoners geholpen met het verduurzamen van hun woning op verschillende fronten. Van de 350 aanvragen staan echter nog 34 aanvragen open die vanwege het bereiken van het subsidieplafond niet toegekend kunnen worden. De aanvragen van de inwoners die bijdragen aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot moeten afgewezen worden indien het subsidieplafond niet wordt verhoogd. Als gemeente willen wij inwoners stimuleren om te verduurzamen en daarmee de CO₂-uitstoot te verminderen. Het afwijzen van de nog openstaande aanvragen past niet bij de stimulerende rol van de gemeente en is daarom zeer onwenselijk.

Voorgesteld wordt om het subsidieplafond te verhogen naar €516.000 om daarmee de openstaande aanvragen in behandeling te kunnen nemen en te kunnen toekennen.

Kanttekeningen

De kosten voor het terugdringen van het energiegebruik kunnen aanzienlijk zijn maar zijn per woning anders. De subsidie draagt bij aan het verlagen van de kosten en stimuleert bewoners om hun woningen te verduurzamen. Het versnellen van de energietransitie is nodig om de ambitie van het college en de raad 'fossiele brandstoffen onafhankelijk in 2040' te realiseren.

Financiën

De gemeenteraad heeft in de Perspectiefnota 2022 onder eenmalige middelen voor het jaar 2022 € 250.000 beschikbaar gesteld voor de subsidie regeling 2022. Dit budget wordt volledig onttrokken uit de reserve energietransitie en duurzaamheid. Een deel van dit bedrag ad € 10.000 is bestemd voor de uitvoeringskosten van de regeling. Op 6 september 2022 is het subsidieplafond met € 200.000 verhoogd.

Zoals in het voorgaande aangegeven is de regeling zeer succesvol. De regeling is overtekend voor een bedrag van € 96.000. Gezien het grote maatschappelijke belang van het verduurzamen van de woningen in Amstelveen wordt voorgesteld om het subsidie plafond nogmaals te verhogen met € 96.000.

Voorgesteld wordt om de verhoging van het subsidie plafond met € 96.000 te bekostigen uit het budget van € 50.000 die het college vanuit de reserve duurzaamheid kan inzetten voor duurzaamheidsprojecten. De overige kosten ad € 46.000 worden bekostigd uit de reguliere begroting energietransitie.

Communicatie

Na vaststelling van de aangepaste subsidieregeling wordt het huidige communicatietraject aangepast naar de gewijzigde inhoud van de regeling.

Procedure

Na vaststelling van de aangepaste regeling wordt de regeling officieel bekend gemaakt.

Besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen tot wijziging van de Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022

Zaaknummer: Z23-002624

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen;

gelet op titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 147 van de Gemeentewet juncto

artikel 2 van de Algemene Subsidieverordening Amstelveen 2016;

besluiten:

Artikel I

De Subsidieregeling verduurzamen bestaande woningen Amstelveen 2022 wordt als volgt gewijzigd:

A.

Het artikel 1:5, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

Huidig artikel:

1. Het subsidieplafond voor de regeling is vastgesteld op € 420.000 in 2022.

Wijziging artikel:

1. Het subsidieplafond voor de regeling is vastgesteld op € 516.000 in 2022.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 17 januari 2023

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens